AUG 13 1956
AUG 17 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, AUGUST 11, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

64./497. n-rs | SESTDIEN, 1956. GADA 11. AUGUSTĀ | 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

Ēģipte pulcina karaspēku Suecas kanāļa joslā

KĀ VARAM IETEKMĒT ASV POLITIKU?

Ka arī skaitliski neliela nacionāla grupa spēj zināmā mērā ietekmēt ASV politikas virzienu, pierāda Amerikas latviešu apvienības priekšsēža prof. P. Lejiņa iesniegums republikāņu un demokratu partijām uzņemt savās vēlēšanu platformās Baltijas valstu jautājumu. Abu partiju vadība savās atbildēs apsolījusās apspriest ALA's ierosinājumu.

Tagad ALA's priekšsēdis saņēmis Demokratu partijas platformas un rezolūciju komitejas priekšsēža senātora J. Mekkormaka uzaicinājumu sūtīt ALA's pārstāvi uz komitejas sesiju 7. augustā Čikāgā, lai iesniegtu savus priekšlikumus.

ALA's priekšsēdis sagatavojis iesniegumus, kas nodoti katram no 150 komitejas locekļiem. Tanī aizrādīts, ka padomju okupācijas vara Latvijā piekopj sistēmatisku genocīdu. ALA, kas reprezentē 170 latviešu organizācijas vairāk kā 30 AS Valstīs, ietei uzņemt partijas platformā noteikumu, ka turpināma Baltijas valstu aneksijas neatzīšana un partijai jāaizstāv tāda ASV politika, kas iziet uz to, lai padomju okupācijas spēki izvācas no Latvijas. Īpaša vērība piešķirama pašreizējam momentam, ka padomju iekšējā un ārējā politika atrodas pārveidošanas stadijā, kādēļ nav atstājama neizmantota neviena iespēja labot kliedzošo netaisnību, kas nodarīta Baltijas tautām.

CEĻU ZINA, BET PRĀSA

NASERS NEGRIBOT UN NEVAROT KONFERENCĒ PIEDALĪTIES

ANGLIJAS VALDĪBA AR NEPACIETĪBU GAIDA ĒĢIPTES PREZIDENTA NASERA ATBILDI SAKARĀ AR AICINĀJUMU PIEDALĪTIES LONDONAS KONFERENCĒ, TAI PAŠĀ LAIKĀ ANGĻI JAU IR PAGUVUŠI ATRAST VESELU RINDU DAŽĀDU IEMESLU, KURU DĒĻ NASERAM KONFERENCE BŪTU JĀBOIKOTĒ!

Londonā. Gaidot Ēģiptes prezidenta Nasera atbildi sakarā ar 16. augustā paredzēto 24 valstu konferenci Londonā, Anglijas valdības aprindas jau sāk apprast ar domu, ka Nasera atbilde būs negātīva. To apgalvo arī Indijas ministru prezidents Nēru, kas saka, ka Nasers „negribot un nevarot" konferencē piedalīties. 16. augustā, kad paredzēts Londonas konferences sākums, Naseru sagaida ierodamies viesos Padomju Savienībā....

Paši angļi arī uzskaita veselu rindu dažādu iemeslu, kuru dēļ Naseram piedalīšanās konferencē būtu nepieņemama. Un proti:

1. Aicinājumā laikā Ēģipte atradās zem Rietumu saimnieciskā spiediena. Rietumi pieprasīja Suecas kanāļa nodošanu starptautiskās pārraudzības komisijas rokās, pretējā gadījumā piedraudot ar militāras akcijas uzsākšanu.

2. Londonas konference tiek sasaukta ārpus Apvienotām Nācijām, un tādēļ šādai konferencei nav nekāda legāla pamata.

3. Veids, kādā Londonas konference tiek sasaukta, runā pretī 1888. gadā parakstītam līgumam, kas garantē Suecas kanāļa brīvību. Augšminētajā līgumā arī paredzēts, ka nesaskaņu gadījumā Suecas kanāļa dēļ valstīm, kas parakstīja 1888. gada vienošanos, jāsasauc savstarpēja konference un jāizlemj, kāds padoms būtu dodams Ēģiptes valdībai kanāļa nesaskaņu likvidēšanai.

4. Londonas konferencē piedalīties aicinātas valstis tikušas izraudzītas bez jebkāda plāna.

5. Ja tiek pielaistas starptautiskas sarunas Suecas kanāļa jautājuma iztirzāšanai, Ēģipte pieprasīs, lai līdzīgā kārtā tiek iztirzātas arī visu pārējo, starptautiski svarīgo ūdensceļu problēmas, kā piemēram, Dardaneļu, Panamas kanāļa, Gibraltara un Ādenas.

6. Lai notiktu kas notikdams, Ēģipte pastāvēs pie sava līdzšinējā uzskata, ka tā nav nevienam atbildīga par savu rīcību, nacionalizējot Suecas kanāļa sabiedrību.

Labi informētas aprindas paskaidro: ja Ēģipte griezīsies pēc palīdzības Apvienoto Nāciju Drošības padomē, tad tas tiks darīts, apsūdzot Angliju un Franciju sakarā ar pēdējo draudiem lietot militāru varu pret Ēģipti.

Kamēr diplomātiskā pasaule gaida Ēģiptes valdības atbildi, labi apbruņotas un skaitliski ievērojamas Ēģiptes armijas vienības sākušas piepildīt Suecas kanāļa joslu, ieņemot visas tās pozicijas, no kurām šī gada jūnija mēnesī izvācās pēdējie angļu karavīri.

PREZIDENTS EIZENHAUERS IET ZELTA VIDUSCEĻU

SAV. VALSTU ATTURĪBA SUECAS JAUTĀJUMĀ KAITINA ANGLIJU UN FRANCIJU, BET TIEK APSVEIKTA AZIJAS VALSTĪS.

Vašingtonā. Kamēr Anglija un Francija turpina savu bruņoto spēku pastiprināšanu Vidusjūras ūdeņos, Vašingtonā notiek nepārtrauktas diplomātu apspriedes cerībā, ka beidzot tomēr izdosies atrast zelta vidusceļu un Suecas kanāļa sabiedrības nacionālizēšanas jautājums nebūs jāatrisina ar militāru varu.

Šādu zelta vidusceļu meklējot, Sav. Valstu prezidents Eizenhauers un ārlietu ministrs Dalless nedēļas vidū sastapās ar vairākiem ārvalstu sūtņiem, to starpā ar Anglijas sūtni Meikinsu, Saudi Arabijas sūtni Ali-Kaijalu, Japānas sūtni Tani, Libānas sūtni Kori un Indijas sūtni Metu. Eizenhaueram un Dallesam bija arī garāka saruna ar Austrālijas ministru prezidentu Menziju, kas pašreiz viesojas Vašingtonā. Sarunās ar ārvalstu diplomātiskiem pārstāvjiem Sav. Valstu prezidents Eizenhauers un ārlietu ministrs Dalless apgalvoja, ka Suecas jautājumā Sav. Valstis ieteic ievērot mērenību un joprojām cer, ka pašreizējo krizi izdosies izbeigt miermīlīgu sarunu ceļā. Tālāk Sav. Valstu valdības pārstāvji ārzemju diplomātiem apgalvoja, ka pašreizējie Sav. Valstu sestās flotes manevri Vidusjūrā nav domāti Sav. Valstu militārās varenības parādīšanai vai ēģiptiešu iebiedēšanai un nav nekādā veidā saistīti ar Anglijas un Francijas gatavošanos atgūt Suecas kanāļa joslu ar militāras varas palīdzību.

Sav. Valstu vispārējā attiecība Suecas kanāļa jautājumā tiek uzņemta ļoti vēsi kā Parīzē, tā Londonā. Toties Āzijas valstis Sav. Valstu nostāju silti apsveic. Cik var spriest no līdzšinējām ziņām un no ieinteresēto valstu izturēšanās, tad gandrīz visas nācijas austrumos no Turcijas un rietumos no Japānas lielākā vai mazākā mērā atzīstāv Ēģiptes soli — Suecas kanāļa sabiedrības nacionālizāciju. Pašreiz Sav. Valstīm ir cerība iegūt jaunus draugus Āzijā — uz Anglijas un Francijas lēses!

Sabotāža Kolumbijā prasa simtiem dzīvību

DIENVIDAMERIKAS REPUBLIKAS KOLUMBIJAS PILSĒTĀ KALI UZSPRIDZINĀTAS 7 AR DINAMĪTU PIELĀDĒTAS SMAGĀS MAŠĪNAS, NOGALINOT UN IEVAINOJOT SIMTIEM CILVĒKU

Kali. — Šī gada 7. augustā agrā rīta stundā 285.000 iedzīvotāju lielo Kali pilsētu satricināja draudmīgs sprādziens, pilsētas centrā izņiņot 8 namu blokus un nodarot materiālos zaudējumus vismaz 8 milj. dolaru vērtībā. Policijai izdevies noskaidrot, ka radusies neiedomājama postaža, eksplodējot 7 ar dinamītu pielādētajām smagajām mašīnām, kas atradušās ceļā uz galvaspilsētu Bogotu. Kolumbijas prezidents izteicis aizdomas, ka dinamīta eksplozija vedama sakarā ar politisku sabotāžu.

Tā kā dinamīts eksplodējis pašā pilsētas centrā, nodarīti arī ārkārtīgi smagi cilvēku zaudējumi. Līdz šim jau atrasti 700 līķu un domā, ka, glābšanas darbiem beidzoties, nogalināto skaits sasniegs tūkstoti. Ievainoto skaits vēl līdz šim nav konstatēts, bet arī tas tiek rēķināts vairākos simtos.

KOSTĪMU BALLE SAULAINĒ

Pēc jauki aizvadītā laika nometnē bērni Saulainē greznojās kostīmu ballei, kurā ieradās arī šīs dailās „Havajas meitenes."
J. Kreiļa uzņ.

RAKSTĪTĀJA SPALVA KĻŪST ASĀKA

ASV PREZIDENTS EIZENHAUERS VĒSTULĒ PADOMJU SAVIENĪBAS MINISTRU PREZIDENTAM BULGĀNINAM APVAINO PĒDĒJO VĀRDA NETURĒŠANĀ

Vašingtonā. — Vientuļgie korespondenti Eizenhauers un Bulgānins, kas ar personiskas sarakstes palīdzību cerēja atrisināt tādas politiskās problēmas, kas nebija padevušās līdzšinējās lielvalstu konferencēs, tik drīzi viens otram vairs nerakstīs.

Atbildot uz Bulgāņina 6. jūnija vēstuli, Sav. Valstu prezidents nenāca ne ar kādiem jauniem priekšlikumiem atbruņošanās jautājumā un noraidīja Padomju Savienības ministru prezidenta priekšlikumu samazināt bruņotos spēkus Rietumvācijā.

Savā 6. jūnija vēstulē Bulgāņins ne ar pušplēstu vārdu nebija pieminējis Eizenhauera priekšlikumu „iesaldēt" atomieročus. Savā atbildē Bulgāņinam Eizenhauers lika saprast, ka turpmāka korespondence vēl vienmēr ir iespējama — ja vienam vai otram rakstītājam ienāk prātā kas jauns, ko pateikt.

Vēstulē Padomju Savienības ministru prezidentam Eizenhauers apšaubīja pēdējā solījumu vērtību un sacīja, ka krievi netur savu doto vārdu. Eizenhauers aizrādīja, ka pagājušā gadā Ženēvas konferencē lielie esot vienojušies, ka Vācijas apvienošana panākama ar brīvu vēlēšanu palīdzību. Savā vēstulē, kas tika atklāti publicēta Vašingtonā šī gada 7. augustā, Eizenhauers atzīstas, ka viņš nespējot saprast, kā Sav. Valstis un Padomju Savienība varot sekmīgi sadarboties, ja krievi nedomājot turēt pat valdības galvas konferencē dotos solījumus.

MILITĀRĀS SAGATAVOŠANĀS ATSKAŅAS PASAULĒ

Maskavā. — Pēc ziņām, ko Anglijas un Francijas valdības saņēmušas no saviem sūtņiem Maskavā, var secināt, ka Padomju Savienība akceptēs aicinājumu piedalīties 16. augustā konferencē Londonā.

Padomju prese tai pašā laikā raksta, ka Anglijas un Francijas militārā sagatavošanās varbūtējai militārai akcijai Suecas kanāļa joslā esot radījusi lielas rūpes Padomju Savienībā.

Savā 8. augusta preses konferencē Maskavā Padomju Savienības ārlietu ministrs Šepilovs preses pārstāvjiem izteicās, ka padomju valdība pašreiz mierīgi pārsver visus Suecas kanāļa lietas apstākļus, lai šai jautājumā varētu ieņemt noteiktu nostāju, protams, „neaizmirstot mūsu principus." „Mūsu principu" starpā Šepilovs uzskaitīja simpatiju pret visām un katru valsti, kas cīnās par savu brīvību, saimniecisku neatkarību un valstisku suverenitāti.

Jaundelhi. — Indijas ministru prezidents oficiāli informējis Angliju, ka viņa valdība piedalīsies Londonas konferencē.

Londonā. — Anglijas ārlietu ministrija Londonā deklarē, ka Anglijas valdība darīs visu iespējamo, lai Suecas kanāļa krizi likvidētu miermīlīgu sarunu ceļā.

Tai pašā laikā kāda strādnieku partijas kreisā spārna deputātu grupa uzsākusi kampaņu pret militāras varas lietošanu Suecas kanāļa sarežģījumā. Deputāti apgalvo, ka, vadoties ar Apvienoto Nāciju Ķehartu, Suecas kanāļa joslas atgūšana ar militāras varas palīdzību būtu ieskatāma par agresiju un varētu izraisīties nāvīga visas pasaules mieram.

Kanberrā. — Austrālijas strādnieku partijas vadītājs Evats ieteic Suecas kanāļa pārraudzību nekavējoties nodot Apvienotajām Nācijām. Sarunā ar preses pārstāvjiem Evats brīdināja Angliju un Franciju atturēties no mēģinājuma atgūt Suecas kanāļa joslu ar militāru varu, aizrādot, ka ne vienai, nedz arī otrai valstij nav tiesību uz šāda soļa spēršanu.

Kolombo. — Ceilonas ministru prezidents Bandaranaike, kura attiecsmes ar Anglijas valdību kopš nesenās Apvienotās Karalistes ministru prezidentu konferences Londonā nav tās labākās, ziņoja, ka Ceilona piedalīsies 16. augusta konferencē. Savu izšķiršanos ministru prezidents Bandaranaike motivē ar Anglijas valdības solījumu, ka Londonas konferencē bez jau proponētā plāna par Suecas kanāļa nodošanu starptautiskai pārraudzībai tiks uzklausīti arī citi priekšlikumi Suecas krizes likvidēšanai.

Atēnās. — Grieķijas ārlietu ministrs Averofs sarunā ar Anglijas sūtniecības padomnieku Lambertu pēdējam pasniedza oficiālu Grieķijas valdības priekšlikumu 16. augusta konferenci atlikt uz vēlāku laiku un Londonas vietā izvēlēties kādu šai jautājumā neitrālāku valsti un pilsētu. Kā jau to varēja iedomāties, priekšlikums tika uzņemts ļoti vēsi.

NASERAM NEVAR UZTICĒTIES

SAKARĀ AR KRIZI SUECĀ ĪDENS APMEKLĒJIS KARALIENI

Anglijas ministru prezidents Idens, pēc sarunas ar karalieni Elizabeti II deklarē, ka Anglija nekādā gadījumā nevar akceptēt Suecas kanāļa nonākšanu Ēģiptes pilnīgā pārziņā.

Londonā. — Pēc īsas vizītes Bekingemas pilī pie karalienes Elizabetes II Anglijas ministru prezidents radiofonā uzrunāja anglu tautu un deklarēja, ka Anglija nekādos apstākļos nevar samierināties ar Ēģiptes prezidenta Nasera rīcību, sagrābjot Suecas kanāli pilnīgi savās rokās. Īdens uzsvēra, ka Vidējo Austrumu nafta, kas plūst cauri Suecas kanālim, ir dzīvības un nāves jautājums visai Eiropai. Runādams ļoti drūmā balsī, Anglijas ministru prezidents sacīja, ka caur Suecas kanāli šodien plūst puse no visas tās naftas, bez kuras Anglija, Rietumeiropa, Skandināvija un daudz citu valstu nespētu eksistēt. **„Tas ir dzīvības un nāves jautājums mums visiem," brīdināja Īdens.**

Iztirzājot Suecas kanāļa sabiedrības likteni, Anglijas ministru prezidents klausītājiem aizrādīja, ka Naseram nevar uzticēties, ka viņš atstās kanāli brīvu starptautiskai kuģniecībai (līdz šim vienīgi Izraēlai ir liegta Suecas kanāļa izmantošana, bet šī aizlieguma sākums meklējams jau ilgi pirms Suecas kanāļa sabiedrības nacionalizācijas). Aizstāvēdams Anglijas intereses, Īdens sacīja, ka Nasers kanāļa sabiedrības nacionālizāciju izdarījis bez iepriekšējas sazināšanās.

Savas runas turpinājumā Anglijas ministru prezidents Nasera rīcību salīdzināja ar fašistu izdarībām, sacīdams, ka Ēģiptē izdots likums, kas visiem kanāļa sabiedrībā nodarbinātiem liek turpmāk pildīt savus pienākumus, pretējā gadījumā piedraudot ar cietumsodu.

„Nasera rīcības veids mums jau ir pazīstams," atgādināja Īdens. „Mēs labi zinām, ka fašistu valdības tā uzvedās, un mēs arī labi zinām, cik bezgala dārgi nākas samaksāt, fašismam reiz ļaujot uzkundzēties. Pašreiz Nasers runā ar mīkstu mēli, bet tā nav nekāda garantija, ka, nonākot nesaskaņās ar kādu valsti, viņš nemēģinās tās kuģiem liegt Suecas kanāļa izmantošanas tiesības. Un kas var garantēt, ka, aptrūkstot naudai, Nasers nepaceļ caurbraucošo kuģu likmes. Ja Naseram tiks dota iespēja, viņš to, bez šaubām, mēģinās izmantot."

„Pašreiz pārāk daudz kas atrodas uz spēles, lai Anglija pārmaļņās Suecas kanāļa lietošanā varētu noskatīties nesagatavota... Plesardzības soļi tiek sperti, kā to norāda flotes, avlāciķas un armijas kustība."

Taifūns nogalina 1960 ķiniešu

Honkongā. Komūnistu Jaunās Ķīnas ziņu aģentūra ziņo, ka pagājušajā nedēļā Ķīnas cietzemē, jo sevišķi Čekiangas provincē plosījies neparasti spēcīgs taifūns, no galinot gandrīz 2000 un ievainojot 1.200 personu. Taifūns iznīcinājis 38.000 māju, 40% Čekiangas provinces kokvilnas un vienu trešo daļu minētās provinces rīsa ražas. Taifūns bijis spēcīgākais kopš 1900. gada. Līdz ar taifūnu vairākas komūnistu Ķīnas cietzemes provinces piemeklējušas arī neparasti spēcīgas lietus gāzes, pārplūdinot Haibo upi un tās pietekas. Pašreiz apmēram viens miljons ķiniešu tiekot nodarbināti aizsprostu taisīšanā, lai izvairītos no vispārējiem plūdiem, kas, bez šaubām, nodarītu vēl lielāku postu jau tā noplicinātai kokvilnas un rīsa ražai.

Nemieri Iekšējā Mongolijā

Taipējā. — Ķiniešu nacionālās informācijas aģentūra ziņo no Honkkongas, ka Iekšējā Mongolijā, kas ietelp sarkanajā Ķīnā, iedzīvotāji sacēlušies pret komūnistisko valdību: 40.000 mongoļu kalnos cīnoties ar valdības karaspēku.

ASV palīdzība Dienvidamerikai

Vašingtonā. — 1956. g. Sav. Valstu saimnieciskā palīdzība Dienvidamerikas 19 republikām sasniegs 72.600.000 dol. Kopš 1942. g. — šī ir rekordsumma.

Tehnisko palīdzību Dienvidamerikai kārto ASV savstarpējo attiecsmju institūts, kas uz Amerikas dienvidu daļu sūta tehniķus, kur dienvidniekus apmāca rīkoties ar traktoriem un c. mašīnām.

Gada laikā šādus uzdevumus tur veikuši 900 amerikāņu, apmācot ap 2000 vietējo.

SAULAINES SAULĒ AIZRIT PRIECĪGA VASARA...

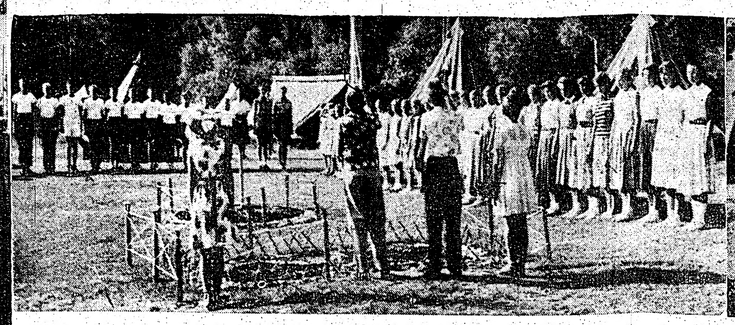

No kreisās: bērnu svētkos Saulainē šī dūšīgā vingrotāja pierādīja, ka arī meitenēm rokās ir muskuļi un spēks. Vidū nometnes dalībnieki rīta lerindā, paceļot karogu. Blakus — Saulaines nometnes komandants A. Freibergs saņem pieminas balvu no Sidrabenes komandanta J. Pālena. Pa labi — garajā dienā gadās arī bēdas, tādēļ ir labi, ja draugs noslauka asaras...
J. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SUECAS KRIZE

K. KAMPE

Tikai pirms dažām nedēļām atzīmējām, ka Idens angļu ejlas interešu dēļ būs spiests sākt savu apsolīto karu. Tagad viņš jau sācis daļēju mobilizāciju un koncentrē savu karaspēku apdraudētā rajona apkārtnē. Arabu zemju eļļas nepieciešamība Anglijai ir ļoti svarīgs jautājums. Angļu komentātori gan ir pilnīgi droši, ka Krievija šai Suecas konfliktā militāri neiejauksies, bet arī tas vairs nav svarīgi; Anglijai ir jādara tas, ko viņa pašreiz dara, kaut arī viņas rīcība izraisītu Trešo pasaules karu. Atkārtosim pašu angļu komentātoru vārdus: „Anglijai arabu zemju naftas zaudēšana nozīmē to pašu, ko atombumbu uzmešana Anglijai."

Ja Nasers tagad internacionālo Suecas kanāla kontroli noraida, resp., ja ar viņu nevar kaut kā saligt bez kara darbības sākšanas, tad pirmais šāviens, kas atskanēs Suecas kanāla rajonā, var būt 3. pasaules kara sākums.

Atstājot Suecas kanāla lietu tādā stāvoklī, kādā tā ir nostādīta ar Suecas nacionālizāciju, Anglijai jārēķinās ar to, ka arabu valstīs arī viņas eļļas ceļi var tikt naicionālizēti. Nasera akcija jau ir aprievojusi visas arabu valstis, ieskaitot angliem visdraudzīgāko un ar eļļu vismantīgāko — Iraku. Arābi jau ir paziņojuši, ka, tiklīdz angļi sāks militāru darbību pret Suecas kanāla nacionalizāciju, ēģiptieši šo kanāli ne tikai saspridzinās, bet apstāsies arī eļļas plūšana uz Angliju no visām arabu zemēm. Tas nozīmē, ka ar Suecas kanāla vāi Ēģiptes okpāciju vien nepietiks, bet būs jāokupē visas arabu valstis.

Tādēļ arī ir nepieciešama mobilizācija un divu lielu valstu — Anglijas un Francijas karaspēks, kas Suecas kanāla okupēšanai vien ir bezmērīgi pārspīlēta gatavība. Un neaizmirsīsim, ka arī izraēlieši lielās, ka viņi vieni paši varot uzvarēt arabus. Pieņemsim ,ka Kremlis 3. pasaules karu pašreiz nevēlas sākt. Bet vai Kremlis var pieļaut, ka angļi pārņem savā varā visas arabu zemes? Tā tad būtu pirmā patiesi grandiozā Rietumu uzvara, un tad, piemēra dēļ, varētu prasīt, lai Krievija izvācas no Baltijas valstīm. Tas tad nozīmētu, ka Krievija nav pretinieks Rietumiem, un ievadītu komūnisma varas strauju iznīkšanu. Bet tas ir tas, ko Kremlis nevar atļauties; jautājums par būt vai nebūt. Mazākais, ko, angļiem okupējot arabu zemes, Maskava varētu darīt, būtu okupēt Persiju, motivējot to ar nodrošināšanos pret angļu ekspansiju, jo Irakas un Persijas robežas saiet kopā. Varbūt tad krievi mēģinātu okupēt arī Iraku. Tad arī arabu zemes būtu sadalītas starp divu pretinieku okupācijām, un to varbūt varētu izdarīt ar lokālām militārām operācijām, pagaldām neizraisot 3. pasaules karu.

Bet drauds jaunam pasaules satricinājumam ir nopietns. To var glābt tikai Nasera piekāpšanās un atkāpšanās no tagadējā stāvokļa. Ir izteiktas domas, ka ASV viņam šo piekāpšanos varētu atvieglot, piedāvājot internacionālu pārvaldi arī Panamas kanālim. Ja Kremlis Naseram dos padomu piekāpties, tad arī tā būs Rietumu uzvara un nozīmēs, ka Kremļa varu nevajaga vērtēt par augstu.

DAUGAVAS VANAGI

LATVIEŠU KARA INVALIDA VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS

Mēs ilgojamies pēc laikrakstiem un grāmatām

Mīļie tauteši Amerikas kontinentā!

Vispirms lūdzu pieņemt Minchenes DV saimes pateicību par jūsu sveicieniem, kurus mums nodeva DV Kanadas valdes pr-dis V. Mukts, apciemojot š. g. jūnija mēneša sākumā. Tāpat sirsnīgs paldies par sūtīto laikrakstu Latvija Amerikā.

Ar gandarījumu ir atzīstama un apsveicama aprūpējamo vajadzībām ziedoto līdzekļu devēju personiska iepazīšanās ar vietējiem apstākļiem, kā arī par saziedotās pabalstu summas izlietošanu uz vietas.

Kā jau zināms, lielākā daļa Eiropā palicēju ir vai nu slimi vai veci, un gadiem ejot uz priekšu šo tautiešu stāvoklis tikai pasliktinās. Ar jauno bezdarba pabalsta likumu Rietumvācijā, kurš stājās spēkā ar š. g. 1. jūliju, no bezdarba pabalsta tiek izslēgti visi 65 gadi vecie un arī renšu saņēmēji (izņemot kara invalidus). Tas skar lielu daļu mūsu tautiešu, kuriem tagad būs jāiztiek no vispārējā sociālā pabalsta, kas ir nesalīdzināmi zemāks par bezdarba pabalstu. Te vienīnieks saņem apm. DM 56.00 un laulāts pāris DM 97.00, kas domāts mēneša uzturam. Tad nāk gan klāt vēl dzīvokļa faktiskā īres maksa (nepārsniedzot DM 35.00 mēnesī), apkures nauda DM 57.00 gadā un sevišķos gadījumos vēl dažas piemaksas, kuras ir atkarīgas no dažādiem apstākļiem un attiecīgā Versorgungsamt atsaucības.

Tie tautieši, kuŗi dzīvo „Zīdlungos" arī aktīvāki piedalās sabiedriskajā dzīvē nekā tie, kuŗi izkaisīti pa atsevišķiem dzīvokļiem. Ne jau visiem, bet vienai daļai no tiem pamazām sāk zust saskare ar pārējiem un, par nožēlošanu, tas atsaucas sevišķi uz jauno paaudzi, kuŗai trūkst latviskas vides nodarbībām. Ir pat gadījumi, kur šie bērni nerunā vairs latviski.

Kas attiecas uz aizjūras tautiešu ziedojumiem pabalstiem, būtu vēlams, lai tiem izveidotos kopēja kontrole par visām pabalstu summām gan ziedojumos pa attiecīgājām zemēm savācot, gan visvairāk tos sadalot aprūpējamiem. Par izsniegtajiem pabalstiem Rietumvācijā pastāv kopēja kartotēka gan tikai starp DV un LCK pašpalīdzības fondu.

Nobeidzot šīs rindiņas, es gribētu atkārtot DV Kanadas valdes pr-ža ierosinājumu un šoreiz jau kā lūgumu: atbalstiet jūsu laikraksta un arī grāmatu sūtīšanu šejieniešiem. Pie DV Minchenes nodaļas pastāv bibliotēka ar apm. 230 sējumiem, bet grāmatu fonda niecīgās iemaksas atļauj gada laikā iegādāties tikai apmēram 5 jauniznākušas grāmatas. Un tieši te es gribētu ierosināt un lūgt: ja kāds pats jauniznākušo grāmatu ir jau iegādājies un izlasījis, un turpmāk tai varbūt nav tik liela nozīme gulēt kādā istabas stūrītī — tad sūtiet to lūdzu mums! Mēs būsim loti pateicīgi arī par šādu jūsu līdzdalību mūsu dzīvē.

P. Biezais, DV Minchenes nod. valdes pr-dis

ATTEICIES NO AMATA

Sakarā ar pārcelšanos uz dzīvi Toronto, no DV Hamiltonas nod. valdes priekšsēža amata atteicies māc. Arturs Voitkus.

*

DV Hamiltonas nodaļa sirsnīgi sveic savas nodaļas Vanadzi Irmu Jēkabsoni un Vilni Jēkabsonu sakarā ar māsiņas Ritas Ināras ierašanos viņu ģimenē š. g. jūlijā.

„Kar, māmiņa, šūpulīti, kar pie loga saulītē, lai es augu daļa meita, daiļu darbu darītāja."

Mūsu pārstāvji Zviedrijā

pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:

DV Stokholmas nodaļa,
Box 220, Stockholm 1

A. Kroders,
Karlsviksgatan 1, 1. Stockholm K.

BĪSKAPS J. RANCĀNS KANADĀ

KANADAS KATOĻTICĪGO LATVIEŠU DELEGĀTU KONGRESS 1. UN 2. SEPT. TORONTO

Bīskaps J. Rancāns tuvākā laikā oficiālā vizītē apmeklēs Kanadas lielākos centrus, kur vadīs dievkalpojumus un iepazīsies ar šejienes katoļticīgo tautiešu garīgo dzīvi un tās vajadzībām. Šis būs pirmais augstā viesa apmeklējums Kanadā, par ko Kanadas katoļticīgo tautiešu saime ir ļoti iepriecināta. Jau uzņemts kontakts ar Kanadas katoļu augstāko garīdzniecību, kuŗa bīskapa J. Rancāna vizītei parāda lielāko labvēlību un sava draudzīga atbalsta gatavību.

Pirmā vieta, kur augstais viesis ieradīsies, būs Londona, Ont. Viņš piedalīsies Aglonas Dievmātes svētku atceres svinībās 18. un 19. augustā. Šīs svinības šogad tiek rīkotas sevišķi plaši un tanīs paredzama plaša tautiešu piedalīšanās. LKKCK koris V. Rundāna vadībā jau uzsācis attiecīga jauna repertuāra iestudēšanu, lai piedalītos svētku dievkalpojumu kuplināšanā.

25. un 26. augustā bīskaps apmeklēs Montreālu. Viesa cienīgai šagaidīšanai enerģiski gatavojas Montreālas katoļu vienība savu priesteŗu prāvesta A. Pekša un tēva Jāņa Krastiņa vadībā.

1., 2. un 3. septembrī Viņa Ekselence apmeklēs Toronto. Šinī pašā laikā šeit notiks arī Kanadas latviešu katoļu delegātu kongress. Viņa Ekselence ļūgts kongresu atklāt un dot norādījumus Kanadas tautiešu turpmākai stājai un darbam. Pirms kongresa atklāšanas un svētdien, 2. septembrī, notiks svinīgi dievkalpojumi. Toronto iedāsies delegāti no visas Kanadas latviešu katoļu vienībām, kopskaitā ap 70, Kanadas un ASV latviešu katoļu garīdzniecība, kā arī kuplā skaitā viesi no Kanadas un ASV. Paredzēta arī plašāka aiz dzelzs aizkara esošo tautu pārstāvju sanāksme, par ko tuvāka informācija tiks sniegta vēlāk.

Sakarā ar augstā viesa vizīti un paredzēto kongresu, šinīs dienās notika LKKCK centrālās valdes paplašināta sēde, kuŗā tika iztirzāta apmeklējuma svinību programma un pārrunāti iespējamie sarīkojumi.

Bīskapa uzņemšanu Londonā organizē vietējā katoļu vienība ar prāvestu S. Mozgu un vienības priekšgalā. Nepieciešamības robežās to atbalstīs LKKCK.

Montreālas vienība ar priekšnieku A. Munču priekšgalā gādās par augstā viesa sagaidīšanu un uzņemšanu Montreālā. LKKCK centrālo valdi tur pārstāvēs tās locekļis J. Blusanovičs.

Toronto svinību rīkošanā piedalīsies LKKCK centrālā valde un Toronto vienība, Hamiltonas un Bramptonas vienību siltā atbalstā.

Delegātu kongress notiks sestdien, 1. septembrī, plkst. 10 rītā. Tas sāksies ar dievkalpojumu sv. Miķeļa katedrālē. Tūlīņ pēc dievkalpojuma notiks kongresa atklāšana, kuŗā bez delegātiem piedalīsies arī lūgti viesi un katoļu saimes locekļi. Tam sekos kongresa darba sēde ar centrālās valdes un vienību ziņojumiem. Tiks ievēlēta centrālā valde un pārējās amata personas nākamam darba gadam. Pēc kongresa viesi un delegāti pakavēsies kopējās vakariņās. Sestdienas sarīkojumus noslēgs tradicionālais LKKCK saviesīgs vakars ar programmu.

Svētdien, 2. septembrī, notiks svinīgs dievkalpojums ar augstā viesa un pārējās garīdzniecības piedalīšanos. Dievkalpojumu kuplinās LKKCK koris V. Rundāna vadībā.

2. sept., pēcpusdienā paredzēts eventuālā aiz dzelzs aizkara esošo tautu pārstāvju sanāksme un plašākā mērogā organizēts aizlūgums par apspiesto tautu brīvību.

Tālākā LKKCK centrālās valdes sēdes norisē priekšsēdis J. Niedra ziņoja par darbu sēžu starplaikā. LKKCK pārstāvji piedalījušies visās nozīmīgākās Kanadas latviešu pārstāvju sanāksmēs un sekmējusi organizācijas pasākumu tālāku veidošanos. No pašpalīdzības fonda piešķirti pabalsti slimiem un trūcīgiem organizcijas locekļiem, kā arī slimiem un trūcīgiem tautiešiem Eiropā. Dažu kara invalīdu lūgumi pēc pabalstiem nodoti ievērībai vienību valdēm, turpmākos pabalstus sadalot.

Centrālā valde nolēma atbalstīt V. E. bīskapa B. Sloskāna izdotās grāmatas Kādas dvēselels stāsts izplatīšanu, par ko tuvāka informācija ievietojama nākamā apkārtrakstā. Apkārtraksts iznāks vēl pirms kongresa.

Nolēma uzaicināt visas vienības sākt reģistrēt tos organizācijas locekļus, kuŗi vēlētos turpmāk būt arī LNAK biedri, kā LKKCK locekļi. Abu organizāciju sadarbības jautājums un ziņojumis par notikušajiem LNAK statūtu grozījumiem paredzēts arī kongresa darba sēdē.

Informācija par V. E. bīskapa J. Rancāna apmeklējumu Kanadā un katoļu sarīkojumiem tiks sniegta presē un LKKCK apkārtrakstā.

RĪDZINIEKI PRET OKUPĀCIJU

Londonā. — Amerikāņu ziņu aģentūra (AP) ziņo, ka angļu — krievu draudzības delegācijas vadītājs, kas nupat kā atgriezies no Padomju Savienības, teicis, ka Latvija un Lietuva neuzskata sevi par Padomju Savienības sastāvdaļu.

Lords Korlijs teicis, ka viņš Rīgā vērojis dziesgan spēcīgu nacionālu noskaņojumu, tāpat arī Viļņā, Lietuvas galvaspilsētā.

Tālāk aģentūra vēstī par Baltijas valstu nelikumīgo ieļļu valdību izrīcību, kas mums visiem tik labi jau zināma.

Vai tā ir prelūde jauniem notikumiem Baltijā?

HBA

Kanadieši izcilu ienākumu grupā

Kanadas labklājības padomes eksekutīvā direktora R. E. G. Devisa ziņojuma izvilkums

18% pasaules iedzīvotāju, ieskaitot Kanadas ļaudis, spriežot pēc Apvienoto Nāciju statistikas, ir izvirknējami izcilu ienākumu grupā. Šo 18 procentu caurmēra gada ienākums ir $1.000 un vairāk (Kanadas pašas caurmērs ir ap $1.400). Tiem seko tādas zemes, kā: Padomju Savienība, Urugvaja, Izraēla un Dienvidafrika, tad 15% ar $300 caurmēra gada ienākumu. Beidzot visi pārējie — divas trešdaļas pasaules iedzīvotāju — ar caurmēra gada ienākumu — $50.00.

POZNAŅAS ATSKAŅAS KANADĀ

Kanadas strādnieku kongress protestē pret strādnieku slepkavošanu Polijā

Strādnieku slepkavošana Poznaņas ielās ir jauns pierādījums, ka komūnistu režīmā nevar pastāvēt brīvas arodbiedrības," Piterboro, Ont., izteicās Kanadas strādnieku kongresa priekšsēdis Klods Žoduāns, kas nesen atgriezies no Eiropas ceļojuma.

Savas runas lielāko daļu Žoduāns vērsa pret poļu strādnieku apspiešanu Poznaņā 28. jūnijā. (Tai laikā Kanadas strādnieku vadonis piedalījās Starptautiskās darba organizācijas 39. kongresā Ženēvā).

„Ženēvā iztirzājot spaidu darbu problēmu," teica Ž., „mums kāds Polijas delegāts sacīja, ka Polijā arodbiedrības baudot brīvību, bet īsu laiku pēc tam Poznaņas ielās atskanēja šāvieni. Strādniekiem, kas prasīja maizi, pasniedza lodes. Cik daudzi mira šai brīvības cīņā, mēs nezinām, un, varbūt, nekad neuzzināsim. Komūnistu kontrolētā prese tanī zemē atzīst, ka 48 ir miruši un 400 ievainoti. To varēja sagaidīt, jo tas saskanēja ar komūnistu praksi, un vēl daudz vairākiem ar savu dzīvību nāksies samaksāt par piedalīšanos miermīlīgā demonstrācijā."

„Iespējams, ka dažiem nāksies mirt Rietumu laikrakstu redaktoru neapdomības dēļ. Brīvajā Eiropā es redzēju maršējošo Poznaņas strādnieku uzņēmumus; viņu sejas varēja viegli identificēt. Iespējams, ka komūnistu pašu policija arī izdarīja streikotāju uzņēmumus, bet papildus pierādījumus šo ļaužu tiesāšanai sagādāja laikraksti, kas publicējuši šos uzņēmumus."

„Kā šī diktatūra var apgalvot, ka tā reprezentējot strādnieku šķiru?" teica Žoduāns. „Ko Kanadas komūnisti, kas tik centīgi raudzīja sagrābt arodkustību, var teikt par tiem, kuŗus tie tik augsti cienī, un par viņu izturēšanos?"

Starptautiskā brīvo arodbiedrību konfederācijas izpildu komiteja, kas pēc dažām dienām sapulcējās Briselē pēc Poznaņas slepkavošanas, uzsāka noteiktu akciju.

„Starptautiskā brīvo arodbiedrību konfederācija sastādījusi izmeklēšanas komisiju un prasīs tās ielaišanu Polijā, lai izpētītu apstākļus; kas noveda pie šiem notikumiem, atbildību par legāla streika akcijas apspiešanu un karaspēka lietošanu pret streikotājiem.

„Mēs, brīvās arodkustības pārstāvji, esam nolēmuši, ka Poznaņas strādnieku upuriem nav jābūt veltīgiem."

KANADĀ TORONTO

Lai pulcinātu un vienotu latviešu jaunatni Kanadā, LNJAK kongresā Sidrabenē š. g. 9. jūnijā pieņēma lēmumu, ka katrs latviešu jaunietis vecumā no 14-30 gadiem var būt LNJAK aktīvs biedrs, neatkarīgi no tā, vai tas sastāv kādā jaunatnes pulciņā. Šinī sakarā turpmāk arī ārpus pulciņiem esošie jaunieši varēs piedalīties LNJAK kongresos, sūtot ik uz 10 jauniešiem 1 delegātu. LNJAK valde sirsnīgi aicina visu latviešu jaunatni saslēgties ap savu organizāciju, lai kopīgiem spēkiem risinātu jauniešu problēmas un aizstāvētu savas intereses. Tā, cits citu balstīdami, latviešu jaunieši noklūs pie sava kopīgā mērķa — latviskās vienotnes.

Lai LNJAK būtu skaidrībā par jauniešu ieskatiem un varētu kalpot viņu interesēm, jaunieši lūgti sūtīt savus ierosinājumus un pieprasīt informāciju LNJAK sekretārei Pārslai Celmai, 106 Hamilton St., Toronto, Ont.

Jaunatnes pulciņa Lāpa pr-ks un LNJAK valdes pr-dis T. Kronbergs nesen mainījis dzīves vietu. Viņa jaunā adrese ir 1026 Broadview Ave, tel. RI 9500, Toronto.

Mācītājs A. Briedis sv. Barnaba baznīcā salaulājis Osvaldu Ivanu ar Ingridu Reningeru.

Svētdien, š. g. 19. augustā Sidrabenē notiks Bērnu un jaunatnes sporta svētki. Sākums plkst. 10.00 no rīta. Programmā: svētku dievkalpojums; sacensības vieglatlētikā (skriešanā, tāllēkšanā, augstlēkšanā un lodes grūšanā), peldēšanā, šaušanā ar šauteni un loku, volejbolā, basketbolā, futbolā, šķēršļu skrējienā u. c., kā arī nometnes dalībnieku darbu skate, mantu loterijas izloze, svētku ugunskurs un dažādi pārsteigumi. Būs arī daudzas skaistas un garšīgas godalgas.

Sacensības arī pieaugušiem, kur šoreiz šāvēji varēs sacensties visos 3 šaušanas veidos. Trīs labākajiem vērtīgas godalgas.

Ieeja nometnes dalībniekiem — brīva, pārējiem bērniem līdz 16 g. — 25c no personas, pieaugušiem —pret labprātīgiem ziedojumiem.

Rīkotāji sagaida kuplu jo kuplu bērnu un pieaugušo piedalīšanos. Izdarību netrūks ne bērniem, nedz pieaugušajiem.

HAMILTONĀ

Prāv. A. Skrodelis š. g. 7. augustā Hamiltonā salaulāja Jāni Vilku ar Ausmu Demidovu.

LONDONĀ, ONT.

Tautieši Londonā 18. un 19. augustā atzīmēs, Aglonas Dievmātei par godu rīkotos svētkus. Sestdien, 18. augustā, plkst. 6.30 (DST) vakarā notiks svinīgs vakara dievkalpojums sv. Pētera katedrālē (Richmond un Dufferin ielu stūrī), piedaloties V. E. bīskapam J. Rancānam un vairākiem mūsu garīdzniekiem.

Plkst. 8.00 Catholic Culture Centre zālē, 435 Colborne St., bīskapu un Londonas pilsētas vecākā sagaidīšana, kopējs tējas galds, mūsu mākslinieku J. Niedras un L. Luksts priekšnesumi, tautas dziesmas, dejas un saviesīga dzīve. Spēlēs holandiešu orķestris.

Svētdien, 19. augustā, plkst. 9.00 Pontifikālmissa, kuŗu celebrēs V. E. bīskaps J. Rancāns sv. Pētera katedrālē. Dziedās LKKCK koris V. Rundāna vadībā. Pie grēku sūdzes būs iespēja pieiet jau no pl. 8.00 rītā turpat katedrālē.

LATVIEŠI – MODERNĀS SATIKSMES UPURI

Auto sadursmē cietusi sieva un lidmašīnas avarijā vīrs ar dēlu

Dr. Teodora Vītola ģimenē Minneapolē viesojušies radi — Kārlis Vilde ar sievu no Edmontonas, Kanadā. Braucot 1. augustā ar savu mašīnu atpakaļ uz Kanadu, Vildēm braukusi līdzi arī Dr. T. Vītola sieva Eiženija, lai kādu laiku ciemotos Kanadā. Tuvojoties slavenajiem Black Hill kalniem Dienvidakotā, pie Rapid City K. Vildes vadītai automašīnai no kreisās puses uzdrāzusies virsū smagā mašīna. Tajā pašā laikā no aizmugures nākošā mašīna katastrofas brīdī nav spējusi nobremzēt un ietriekusies K. Vildes mašīnas labajos sānos. Sadursmē smagi cietuši visi braucēji, bet visvairāk K. Vilde un E. Vītola; visi trīs ievietoti Rapid City slimnīcā. E. Vītolai lauztas abas rokas, gūžu kauls, kāja un smagi ievainota galva. K. Vildem cietis galvas kauss un smagi kontuzēts ķermenis. Visvieglāk cietusi K. Vildes sieva, kas sēdējusi aizmugurē.

Uzzinot par notikušo nelaimi, Dr. T. Vītols ar dēlu Andri, Minesotas universitātes medicīnas studentu, noīrējuši lidmašīnu, lai steigtos uz Rapid City pie smagi ievainotajiem. Tā kā tanī dienā plosījās negaiss ar lietus gāzēm, tad lidmašīna no Mineapoles izlidojusi tikai plkst. 9 vakarā. Pēc stundas lidmašīna, ko vadīja amerikāņu pilots Lamberts, nokļuvusi negaisa joslā, kāpēc lidots tikai 400 pēdu augustumā. Pēc īsa lidojuma pilots jutis kādu satricinājumu un, būdams pārliecināts, ka lidmašīnas riteņi skāruši zemi, pacēlis to augstāk un devies citā virzienā. Bet nākošajā brīdī lidmašīna jau nokritusi kviešu laukā. No sadragātās lidmašīnas abi pasažieri izkļuvuši pašu spēkiem, bet pilots palicis smagi ievainots gulam. Dr. T. Vītols ar dēlu devušies prērijā, lai sameklētu palīdzību. Pēc 3-4 stundām viņi nonākuši kādā vientuļā mājā, kur nav bijis telefona. Mājas īpašnieks pats devies uz 3 jūdžu attālumā esošo farmu, lai ziņotu policijai un izsauktu ātro palīdzību.

Tikai ap plkst. 4 no rīta, maldīdamies pa miglu, cietušie ar glābējiem atgriezušies katastrofas vietā, kur paņēmuši smagi ievainoto pilotu. Visi trīs ievietoti Watertown (Dienviddakotā) slimnīcā, kur tiem konstatēti smagi ķermeņa satricinājumi. Dr. T. Vītolam lauzts arī deguna kauls un sagriezta seja. Pēc dažām dienām Dr. T. Vītols ar amerikāņu ārstu izsūtīto privāto lidmašīnu pārvietots uz Rapid City slimnīcu pie smagi ievainotās sievas.

Arī Andris Vītols paturēts slimnīcā. Pa to laiku auto sadursmē abi smagi ievainotie nākuši pie samaņas. E. Vītolai izdarītas jau 2 operācijas, viņas dzīvība nav vairs apdraudēta. K. Vilde, kam smagi cietušas acis, cerams, arī drīz atveseļosies. Šī ir viena no vissmagākajām katastrofām, ko piedzīvojuši dviņu pilsētas latvieši.

H. Kiperts

TLB Sestdienas skola

Līdz pieteikties skolotāju, kas būtu ar mieru veltīt sestdienās dažas stundas no sava brīvā laika jaunatnes latviskās audzināšanas darbam. Īpaši meklē skolotājus latviešu valodā un dziedāšanā. Laipni lūdz pieteikties pie skolas pārzines A. Martinsones, tel. LO 2-9593, ja iespējams, vakarā starp 8-9.

VĒSTUĻU KASTĪTE

Mūsu lasītāju ievērībai

Daudzus jaunieceļotājus mulsina Kanadas paražas un likumi, tie vēlas arī vairāk iepazīties ar Kanadas vēsturi, ģeogrāfiju, valdības iestādēm utt. Kanadas valdības oficiālā ziņu dienesta etniskai presei — Canadian Scene redaktori noorganizējuši tādēļ, „Vēstuļu kastītes" nozari, lai atbildētu lasītāju jautājumus. Šai sakarā katrs Latvijas Amerikā lasītājs, kuŗam ir kāds jautājums par Kanadu, var to iesūtīt „Vēstuļu kastītei" uz šī laikraksta adresi, un, ja būs iespējams, sekos Canadian Scene redaktora atbilde.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

1.-3. sept. Daugavas Vanagu dienas, Toronto.

1. sept. DV dienu ievadījumā Čikāgas teātŗa viesizrāde ar Annijas Simsones piedalīšanos Ibsena Spoki Kresta teātrī. Ballē Kolumbus zālē.

22. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.

6. oktobrī Amerikas latviešu teātŗa Ceļojošā ansambļa viesizrāde.

3. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.

10. novembrī Latviešu saimnieciskā darbinieku apv. gada svētki.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

8. sept. HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle.

22. septembrī Kristus ev.-lut. dr. bazārs.

13. okt. DV Hamiltonas nodaļas gada svētki Royal Connaught viesnīcā.

27. okt. Medneku un makšķernieku balle.

17. nov. Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelielietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz ielūgumu sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU VĒSTULES

PROTESTS PRET PROTESTU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Tikai tagad saņēmu no Kanadas Latvijas Amerikā 57. n-ru, kuŗā lasītāju vēstulēs kāda precēta sieva B. R. no Montreālas protestē pret Dž. Rimķeita rakstiņu „Sieva un panna jātur mājās..."

Arī mēs latvieši Spānijā, kaut esam nedaudzi skaitā, lasām šos rakstiņus, un arī es, kā precēta sieva, gribu protestēt pret protestētāju... Viņa sūdzas netiešī par „mūsu vīriem" — domāti latvieši Kanadā. Es B. R. kundzei ieteiktu atbraukt atvaļinājumā uz Spāniju un aplūkot spāņu vīrus, un esmu droša, ka pēc tam viņa atgriežoties mājās Montreālā, mācēs savu vīru vairāk atzīt, un šad tad tam pieneslis arī pāris pudeles alus — lai iedzer...

Protestētājas doma ir: lai Kanadas latviešu vīri nemācās tādus Jaunumus, kādus Dž. Rimkeits savā rakstiņā attēlo... Bet vai mēs nelasām arī tanī pašā 57. n-rā rakstiņu: Algas un cenas padomju Latvijā... Bet no šā rakstiņa B. R. kundze neiespaidojās. Lai nu pasaule zina, kā sievietēm klājas arī citās zemēs. Ieteiktu Dž. Rimkeitam parakstīt vēl vairāk par šo jautājumu!

I. Z. Barselonā, Spānijā

PAR SUECAS KANĀLI UN LĪDZĪGĀM LIETĀM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nedomāju, ka Suecas kanāļa nacionālizēšana būtu kāds pirātisms, vai varondarbs. Līdzīgas lietas notiek bieži pie tautām un valstīm, kas domā, ka tās ieguvušas pilnīgas politiskas un saimnieciskas neatkarības tiesības. Tā savā laikā ASV, kad izcīņīja neatkarību no britiem, Anglijas valdībai nemaksāja nekādas kompensācijas par tiem saimnieciskajiem pasākumiem vai kapitālu ieguldījumiem, kas bija te radušies koloniju laikā. Tāpat arī mēs vācu baroniem „nacionālizējām" viņu muižas bez atlīdzības, jo tās bija uz mūsu zemes un ar mūsu cilvēku fizisko darbu savu bagātību un lepnumu celušas. Kad raka Suecas kanāli, Ēģipte atradās zem Turcijas sultāna varas un pēdējās ieceltie kedīvi (apm. kā Vilis Lācis šodien), sagādāja ēģiptiešu vergus, līdzīgi tam, kā Staļins izraka Volgas — Donas kanāli u. c. Ja tā laika statistika ir pareiza, tad Suecas izrakšana ir prasījusi ap 120.000 cilvēku dzīvības. Kapitālu deva tā laika Rietumeiropas „biznismeņi." Man šķiet, ka Ēģiptes valdība rīkojās tā, kā ikviena cita suverēna tauta un valdība būtu rīkojusies savā zemē. Ja mēs pieņemam, ka angļu un franču rīcība „vitālo" interešu labad ir pareiza un godīga Suecā, Kiprā, Alžīrā u.c. tad aiz kādiem augstākiem taisnības principiem gan mēs esam atļāvušies nolādēt kārtējos vācu, poļu un krievu jūgus savā zemē? Manuprāt komūnisms un gadu simtenīem saimnieciski izmantoto tautu brāļošanās ar to ir tikai pašu rietumnieku demokratiskās divkosības nopelns.

V. Pelēcis, Mineapolē

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

PALĪDZĪBA T... DZELZS...

Saiņu sūtīšana vergu ... „br...

Latviešu palīdzības komiteja skaidro, ka tā vāc līdzekļus ... ko palīdzības organizāciju s... tiem latviešiem Padomju Sa... tīti visiem, kuŗu vārds un adr... ir sagādājis Latvijas Sarkani...

Ziedotāju iesūtīto adrešu sara... stā ir minētas personas, kas p... adresēm spriežot, nav ieslodzī... spaidu nometnēs vai cietumos, b... atrodas ārpus dzeloņžoga kādā ko... chozā vai citā nometināšanas viet... un ir tā sauc „brīvie," kuŗiem n... var sūtīt standartsaiņus par 8 do... jo tie ir bezmuitas saiņi un pie s... ņemšanas „brīvajiem" būtu jāmak... sā muita, ko viņi nespēj. Tiem va... sūtīt saiņus tikai ar iepriekš s... maksātu muitu. Šinī gadījumā tie... varētu izmantot Baltiešu humān... stu apvienības standartsaiņus ... pārtikas vielām, kas maksā 15.0... un 20.00 dol. (pēdējā vairāk tau... vielu).

Bieži paši piederīgie īsti nezin... kādā nometinājumā uzdotā person... atrodas. Ziņāmu norādījumu par t... dod adrese. Tās personas, kuŗ... atrodas kādā kolchozā, sovchoz... ciemā, pie kam uzdota iela un mā... jas numurs, ir tā sauc. „brīvajā n... metinājumā." Seviški daudz tād... latviešu ir Krasnojarskas apkārtn... Personām, kuŗām ir uzdoti dažā... pasta kastes numuri ar vairākie... cipariem, kaut arī būtu minēta pil... sēta, atrodas apcietinājumā, t. ... spaidu darbu nometnēs. Vārds „No... metne nekad netiek minēts, bet t... apzīmēta par „gorod" — pilsēt... piem., gorod Vorkuta, pasta kast... 5110/36 un taml. Ir arī tādas ad... reses, no kuŗām grūti spriest, va... izsūtītais piedēr vienai vai otra... kategorijai. Ir zināms ap 18 dažā... das nometnes ar to nosaukumie... un speciāliem apzīmējumiem cīpa... ros, bet patiesībā šo nometņ... skaits ir stipri lielāks, un var ga... dīties pilnīgi svešī nosaukumi. Kat...

„KAS JAUNS, VAR JAUNUS CEĻUS IET"

Vidlenes valstu jaunatnes dienas Grand Rapidos, Mich., 11. un 1... augustā

Virsraksta zīmīgos vārdus, k... izteic mūsu jaunatnes sapņus, i... gas un centienus, teicis sirmai... tautas audzinātājs un kultūra... darbinieks prof. Dr. Ludis Bērziņš... Augšmin. citāta vārdi, kas domāt... jaunatnei, ierunāti skaņu lentē... kad profesors viesojās Grand Ra... pidos. Pārvarot ap 1000 jūdžu attā... lumu, viņš atkal būs šeit jaunatne... vidū, lai iededzinātu sirdīs gaiš... kvēlojumu.

No pl. 11-12 Jaunatnes dienu at... klāšanas svētbrīdis, ko vadīs prāv... J. Ozols. ALJA's priekšsēdis K... Sventeckis atklās Jaunatnes dienas... sekos apsveikumi. No pl. 12-14 re... ferāti, kuŗos piedalīsies prof. Dr... Ludis Bērziņš, rakstnieks Jāni... Širmanis un Valters Nollendorfs... No pl. 14.30-16 Jauno rakstnieku... stunda, tanī savus darbus lasīs... Valdis Nora, Aivars Runģis, Vīg... Burģis un Jānis Akmenis. No p... 18.30-20.00 Jauno mākslinieku kon... certs Civic auditorijā (227 Lyo... Str. N. W.) atvēsinātās telpās. Šei... būs iespēja dzirdēt Skaidrīti Līdu... mu, Ritu Ozoliņu, Lilitu Bušu, Int... Gaidi-Stāli, Jāni Rinkušu un Ivar... Gaidi. Turpat Jaunatnes dienu bal... le ar priekšnesumiem. Tautas dej... latvisko skaistumu rādī

PALĪDZĪBA TAUTIEŠIEM AIZ DZELZS AIZKARA

Saiņu sūtīšana vergu nometnēs ieslodzītiem un „brīvajiem"

Latviešu palīdzības komiteja Zviedrijā saiņu sūtīšanas lietā paskaidro, ka tā vāc līdzekļus saiņiem, kurus nosūta ar starptautisko palīdzības organizāciju starpniecību. Dāvanu saiņi apcietinātiem latviešiem Padomju Savienības ieslodzījuma vietās ir nosūtīti visiem, kuru vārds un adrese ir zināmi. Adreses galvenokārt ir sagādājis Latvijas Sarkanā Krusta pārstāvis Vācijā Ad. Šilde.

Ziedotāju iesūtīto adrešu sarakstā ir minētas personas, kas pēc adresēm spriežot, nav ieslodzīti spaidu nometnēs vai cietumos, bet atrodas ārpus dzeloņžoga kādā kolchozā vai citā nometināšanas vietā un ir tā sauc „brīvie," kuriem nevar sūtīt standartsaiņus par 8 dol., jo tie ir bezmuitas saiņi un pie saņemšanas „brīvajiem" būtu jāmaksā muita, ko viņi nespēj. Tiem var sūtīt saiņus tikai ar iepriekš samaksātu muitu. Šinī gadījumā tiem varētu izmantot Baltiešu humānistu apvienības standartsaiņus ar pārtikas vielām, kas maksā 15.00 un 20.00 dol. (pēdējā vairāk tauku vielu).

Bieži paši piederīgie īsti nezina, kādā nometinājumā uzdotā persona atrodas. Zināmu norādījumu par to dod adrese. Tās personas, kuras atrodas kādā kolchozā, sovchozā, ciemā, pie kam uzdota iela un mājas numurs, ir tā sauc. „brīvajā nometinājumā." Sevišķi daudz tādu latviešu ir Krasnojarskas apkārtnē. Personām, kuŗām ir uzdoti dažādi pasta kastes numuri ar vairākiem cipariem, kaut arī būtu minēta pilsēta, atrodas apcietinājumā, t. i. spaidu darbu nometnēs. Vārds „Nometne nekad netiek minēts, bet tā apzīmēta par „gorod" — pilsēta, piem., gorod Vorkuta, pasta kaste 5110/36 un tml. Ir arī tādas adreses, no kuŗām grūti spriest, vai izsūtītais pieder vienai vai otrai kategorijai. Ir zināms ap 18 dažādas nometnes ar to nosaukumiem un speciāliem apzīmējumiem cīparos, bet patiesībā šo nometņu skaits ir stipri lielāks, un var gadīties pilnīgi sveši nosaukumi. Katram ziedotājam ir jācenšas paskaidrot, vai viņa uzdotā persona ir spaidu nometnē vai atrodas ārpus dzeloņžoga.

Latviešu Palīdzības Komitejas adrese: Lettiska Hjalpkommitten, Kommendorsgatan 19 A III, Stockholm C, Sweden. Baltiešu Humānistu Apvienības adrese: Baltiska Humanistiska Forbundet, Garvargatan 11, Stockholm, Sweden.

KĀ LATVIEŠIEM RĪKOTIES ASV VĒLĒŠANĀS

1956. gada novembrī notiks ASV prezidenta un Kongresa vēlēšanas. ALAs centrālā valde savā 14. jūlija sēdē atzina, ka vietējām latviešu organizācijām, kuŗās ir latvieši, kas jau kļuvuši par ASV pilsoņiem, būtu jādarbojas aktīvi, uzņemot kontaktu ar vietējām partiju delegācijām, Kongresa locekļiem, attiecīgi tos informējot un lūdzot, lai viņi atbalstītu savas partijas sanāksmēs Latvijas atbrīvošanu. Pēc attiecīgām atbildēm un nostājas uz vietām latviešiem ASV pilsoņiem būs iespēja zināt, kādiem Kongresa locekļu kandidātiem vēlēšanās dot savas balsis.

Ar šādu savu aktīvu rīcību latvieši būs darījuši iespējamo Latvijas un visu apspiesto tautu atbrīvošanas sekmēšanai. ALAs centrālā valde cer uz vietējo latviešu organizāciju un to vadītāju aktīvu rīcību šinī svarīgā jautājumā. ALAs valde būs pateicīga par katru informāciju, kādi panākumi katrā vietā šinī jautājumā būs gūti.

K. K.

BŪS JAUNATNES VISPASAULES PADOME

JAUNATNE GATAVOJAS KONGRESAM ČIKĀGĀ

Kopš Amerikas latviešu jaunatnes savienības dibināšanas šī organizācija strauji augusi un paredz, ka tai gada beigās būs ap 100 biedru. Organizācijas dibinātāji par vienu no tās galv. mērķiem atzina sabiedrisko darbinieku kadru sagatavošanu, kās pārņemtu mūsu sabiedrisko dzīvi pēc vecākās un vidējās paaudzes aiziešanas. Lai realizētu šos mērķus, ALJA sasauca kusi četrus kongresus un gatavojas piektajam š. g. 1. septembrī Čikāgā.

Par kongresa paredzamo norisi rīcības komitejas viceprieksšsēdis Valdis Muižnieks mūsu līdzstrādniekam paskaidro:

„Reizē ar Daugavas Vanagu salidojumu no 1. - 3. septembrim, notiek arī ALJA's 5. kongress. Paredzams, ka kongresā ieradīsies ap 100 delegātu no AS valstīm, iesakaitot rietumus. Kā viens no svarīgākiem tematiem paredzētas pārrunas par latviešu jaunatnes vispasaules padomes radīšanu. Delegāti ziņojumu veidā iztirzās paveikto darbu pretkomunistiskās informācijas un citos svarīgos laukos. Notiks valdes, revīzijas komisijas un goda tiesas vēlēšanas. Šinī kongresā, tāpat kā visos iepriekšējos uzsvērs ALJAS mērķus — saglabāt jaunatni Latvijai, cīnīties par Latvijas atbrīvošanu un piedalīties mūsu kultūras tālākā izveidošanā. Jaunietis ir kā pulkstenis. Tas laiku pa laikam jāuzvelk, lai labāk ietu. Šim mērķim kalpo Jaunatnes dienas un salidojumi, kādi ik gadus notikuši vismaz vienu reizi katrā apgabalā. 11. un 12. augustā paredzētas vidējo valstu jaunatnes dienas Grand Rapidos.

Daugavas Vanagu salidojuma un ALJA's kongresa laikā notiks arī jauno mākslinieku gleznu izstāde, kuŗai jau pieteikti vairāki darbi."

Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš rosīgi gatavojas uzņemt viesus un cer, ka to būs patiešām liels skaits.

IZCILAS SKOLOTĀJAS PIEMIŅAI

Margota Mekete

Visus 15 gadus, kamēr pastāvēja Rīgas pilsētas 4. ģimnazija, tanī strādāja skolotāja **Margota Mekete.** Viņa mācīja vācu, franču, angļu valodu un literatūru. Dzimusi vāciete, bet mīlēja latviešus un mācīja mūsu jauniešus jau cara laikā latviešu uzturētajās vidusskolās. Patstāvīgās Latvijas laikā bija skolotāja Rīgas pilsētas ģimnazijās, bet papildinājās izglītībā arī Latvijas universitātes paidagoģijas nodaļā. Darba biedri to cienīja saticīgā rakstura un valodu zināšanu dēļ, bet skolēni mīlēja humānās izturēšanās dēļ kā klases darbā, tā literāros pulciņos un ārpus skolas.

1932. g. 27. maijā viņai bija 25 gadu paidagoģijas darba jubileja, un 4. ģimnazijas saime — skolotāji, skolēni un bērnu vecāku padome — viņai uzdāvināja albumu ar darba atzinības veltījumu.

Pēc 4. ģimnazijas likvidēšanas 1934. g. viņa kļuva skolotāja Rīgas pilsētas 2. ģimnazijā.

1948. g., kad atrados trimdā. Vācijā, Hanavā, saņēmu viņas vēstuli, rakstītu no Tīringas, krievu okupācijas joslā, kur viņa bija skolotāja. Sākās mūsu sarakstīšanās. Viņa rakstīja par badu, slimībām un citām ārkārtīgi grūtām ciešanām, kas viņai jāpārciešot. Lūdza palīdzību! Bet paši bijām bēgļu stāvoklī. Pēdējo vēstuli saņēmu 1955. g. 1. jūlijā rakstītu no Berlīnes, man atrodoties jau ASV. Tūlīt atbildēju, bet atbildes vairs nedabūju.

Šī gada aprīlī laikrakstos parādījās nāves ziņa, ka Margota Mekete, ilggadīgā skolotāja 4. un 2. Rīgas pilsētas ģimnazijā, piepeši mirusi 5. martā Tīringā, kur strādājusi par skolotāju. Tuvākas ziņas par Meketas nāvi saņēmusi skolotāja E. Mežaka Grand Rapidos ASV.

Izrādās, ka Margota Mekete kritusi no kāpnēm, ietriekusies ar galvu sienā, un pēc dažām dienām, nenākot pie samaņas, slimnīcā mirusi. Pēdējā laikā bijusi pārpūlējusies un ļoti nogurusi, tomēr par spīti vārgumam un 67 gadu vecumam bijusi spiesta strādāt, lai nebūtu jāmirst badā ne vien pašai, bet arī diviem par viņu vecākiem slimiem brāļiem.

Arī Austrumvācijā M. M. bijusi iecienīta un iemīļota ne vien kā pirmšķirīgs mācības spēks, bet arī kā cilvēks, kas spēj ziedoties citu labā, un citos prata sasakatīt un celt gaismā viņu labākas īpašības.

Apbedīšana bijusi ļoti svinīga, bet, protams, valdošā režīma garā.

Skumst sirds par ilggadīgās, dziļi cienītās un iemīļotās kollēgas grūto likteni, smagajām ciešanām un drausmīgo beigu cēlienu. Bet silst sirds atmiņās par kopā strādāto 15 gadu garo darba posmu.

Aizgājušās kollēgas Margotas Meketes tēls kā dzīvs stāv gara acu priekšā. Mūsu piemiņā un savu darbu atcerē viņa dzīvos paliekami.

Ja bijušiem līdzgaitniekiem — kollēgām, skolēniem, vecākiem — rastos izdevība mani apmeklēt šeit Denverā, mums atdzīvināt daudz vērtīgu atmiņu. Adrese: 4046 Batavia Pl. Denver, Colo, U.S.A. Indr. Rītiņš.

Indr. Rītiņš.

„KAS JAUNS, VAR JAUNUS CEĻUS IET"

Vidienes valstu jaunatnes dienas Grand Rapidos, Mich., 11. un 12. augustā

Virsraksta zīmīgos vārdus, kas izteic mūsu jaunatnes saņņus, ilgas un centienus, teicis sirmais tautas audzinātājs un kultūras darbinieks prof. Dr. Ludis Bērziņš. Augšmin. citāta vārdi, kas domāti jaunatnei, ierunāti skaņu lentē, kad profesors viesojās Grand Rapidos. Pārvarot ap 1000 jūdžu attālumu, viņš atkal būs šeit jaunatnes vidū, lai iededzinātu sirdīs gaišu kvēlojumu.

No pl. 11-12 Jaunatnes dienu atklāšanas svētbrīdis, ko vadīs prāv. J. Ozols. ALJA's priekšsēdis K. Sventeckis atklās Jaunatnes dienas, sekos apsveikumi. No pl. 12-14 referāti, kuŗos piedalīsies prof. Dr. Ludis Bērziņš, rakstnieks Jānis Širmanis un Valters Nollendorfs. No pl. 14.30-16 Jauno rakstnieku stunda, tanī savus darbus lasīs: Valdis Nora, Aivars Ruņģis, Vīgo Burģis un Jānis Akmenis. No pl. 18.30-20.00 Jauno mākslinieku koncerts Civic auditorijā (227 Lyon Str. N. W.) atvēsinātās telpās. Šeit būs iespēja dzirdēt Skaidrīti Līdumu, Ritu Ozoliņu, Lilitu Bušu, Intu Gaidi-Štāli, Jāni Rinkušu un Ivaru Gaidi. Turpat Jaunatnes dienu balle ar priekšnesumiem. Tautas deju latvisko skaistumu rādīs Klīvlendas jaunieši. Dejas spēlēs latviešu deju kapella. Kā rīcības komiteja paskaidro, īpaši balles tērpi nav nepieciešami.

Svētdien, 12. aug. no pl. 9-10.30 rītā dievkalpojumi: Vienības ev.-lut. baznīcā, (60 Dennis Ave. S. E.) spredikos stud. theol. J. Vārsbergs, dziedās E. Reinvalde, un katoļu bazn. (blakus Latv. b-bai. No pl. 11-12 interešu grupu pārrunas Latviešu biedrībā par tautas dziesmām, drāmu, jaunajiem rakstniekiem un izdevējiem. No plkst. 13-16 sporta spēles latviešu farmā Grand Rapidu apkārtnē, no 16.30 -18.30 pelddēšana Mičigenas ezerā, un plkst. 19.00 ugunskura sākums un jaunatnes dienu nobeigums. Lietainā laikā (svētdienas pēcpusdienā) nodarbības Latviešu biedrībā.

Pēc ALA's kongresa, kas notika pirms 3 gadiem, ALJAs vidējo valstu jauniešu salidojums būs viens no plašākiem latviešu sarīkojumiem Grand Rapidos. Rīcības komiteja sagaida jo kuplu dalībnieku skaitu. Rēķina, ka „mēbeļu galvaspilsētā" Jaunatnes dienās sabrauks 400-500 jauniešu, sevišķi no Čikagas, Klīvlendas, Indiānāpoles u. c. vietām, nemaz nerunājot par latviešu kolonijām pašā Mičigenā.

V. Zirnītis.

Kristīgās kultūras saglabāšanai

Baltijas sekcija pie Starptautiskās komitejas kristīgās kultūras aizsardzībai

Tā nodibināta Bonnā š. g. 20. jūnijā. Par tās nodibināšanu plašu ziņojumu sniedz minētās komitejas Vācijas sekcijas Informācijas biletens augusta numurā (Nr. 9.). Šajā ziņojumā lasām: „Baltijas tautu piederīgie 20. jūnijā sapulcējās Bonnā un nodibināja patstāvīgu Baltijas sekciju pie Starptautiskās komitejas kristīgās kultūras aizsardzībai (šo komiteju rakstā turpmāk apzīmēsim ar iniciāļiem — SKKKA). Sekcijas statūtos aprādīts mērķis — sabiedriskā dzīvē realizēt kristietības pamatprincipus, lai tie būtu nodrošināti kā mūsu civilizācijas pamats.

SKKKA sekcija ietver tās Baltijas tautu — lietuviešu, latviešu un igauņu - aprindas, kas atzīst augšminēto mērķi un apņemas saskaņā ar to izveidot attieksmes ne tikai savu tautu starpā, bet arī starptautiskā apmērā, līdz ar to apņemoties arī aktīvi aizsargāt visas Rietumu kristietības kultūras vērtības, kur vien tās būtu apdraudētas. Baltijas sekcija ir pārkonfesionāla un pārpartejiska organizācija.

Baltijas sekcija savus uzdevumus formulējusi šā:

1. Izplatīt un nostiprināt Baltijas tautās zināšanas par to, cik starptautiskai sadarbībai nepieciešama brīvo tautu apvienošanās šī mērķa sasniegšanai.

2. Informēt brīvo pasauli par to, kādus apspiešanas Baltijas valstīs radījusi padomju vara, un apliecināt Baltijas tautu piederību Rietumu pasaulei.

3. Aktīvā darbībā sekmēt padomju okupācijas izbeigšanu Baltijas valstīs, gādājot, lai tās vietā Baltijas zemēs nodibinātos veselīga dzīves iekārta, kas spētu nodrošināt Eiropas vienību un pasaules mieru, kā arī sociālo mieru Baltijas valstu iekšējā dzīvē, veicinot šādu apstākļu radīšanu visā brīvajā pasaulē.

4. Sagādāt zinātniskus materiālus augšminētā uzdevumu veikšanai, sevišķi studējot starptautisko komūnismu un jautājumus par to, kā nodrošināmas demokratiskās brīvības.

5. Atklāt brīvai pasaulei padomju demagoģiju, sevišķi bolševiku apslēptās propagandas darbību, pretoties katra veida terroram, kas apdraud brīvajā pasaulē dzīvojošos Baltijas tautu bēgļus.

Sakarā ar Baltijas sekcijas nodibināšanos Vācijas sekcija 20. jūnijā Bonnā bija sarīkojuši draudzības vakaru Rietumvācijās preses kluba telpās. Tajā piedalījās ap 20 baltiešu viesu un 40 politiski ieinteresētu vāciešu ar dāmām.

Vācijas sekcijas prezidija locekļis Dr. Lindrāts savā runā attēloja 1941. gadā Baltijas valstīm nodarīto padomju okupantu postu, to kvalificējot par tautu slepkavošanu, kādēļ vienmēr un atkal brīvajai pasaulei jāstāsta par sarkano agresoru brutālitāti. „Kad Cruščevs un Bulgaņins tagad norobežojas no Staļina," teica runātājs, „tad vispirms viņiem vajadzētu norobežoties no Staļina nodarītās netaisnības Baltijas valstīm."

„Baltijas valstis ir tipisks piemērs tam, kā jācīnās tiesībām pret netaisnību un varu," runātājs turpināja, „un Apspiesto nāciju prasība pēc tiesībām nepārtraukti jāatgādina ne vien visas pasaules tautām, bet arī valdībām. Baltijas tautu pārstāvjiem ir ne tikai tiesības to darīt, bet tas ir viņu pienākums: pasaules tiesību apziņas forumā izvirzīt Baltijas tautu tiesību jautājumus."

Pēc Dr. Lindrāta runāja Baltijas pārstāvis Vācijā, lietuvietis Dr. Karvelis, atzīmēdams, kā 1941. gada 14. jūnijā sarkanā armija ielauzās Baltijas valstīs, pārkāpjot visus līgumus, ka Maskavas varētu pildīt ar līgumiem uzņemtas saistības un savas attiecības. Viņš attēloja arī deportācijas Baltijā, kad vergu darba nometnēs sadzina 600 tūkst. baltiešu, norādot, ka latvieši, igauņi un ukraiņi vergu nometnēs ir daudzas reizes sacēlušies pret režīmu. „Šo cīnītāju ticība brīvai pasaulei," teica runātājs, „joprojām vēl ir dzīva, un taisni tas mūs dara atbildīgus un mums uzliek lielus morālus pienākumus šo cietēju cīņu turpināt brīvajā pasaulē, nekad nepiekūstot un neielaižoties ik nekādos kompromisos, ja jāizšķiras par cilvēces augstākām vērtībām."

Kaut mācītos no šiem vārdiem arī tie mūsu pašu darbinieki, kaš mums iesaka uzmanību, piemērošanos, „desmit gadu atmiņu aizmiršanu utt.

Cerēsim, ka Baltijas sekcija pie Starptautiskās komitejas kristīgās kultūras aizsardzībai nāks mums palīgā turpināt taisnu un bezkompromisa cīņu pret bestiālisko režīmu, ar kuŗu nekāda izlīgšana un kopā sadzīvošana nav ne iespējama, nedz iedomājama.

*

Zviedrijas Latviešu centrālās padomes valde jaunnodibinātai Baltijas sekcijai nosūtījusi apsveikumu sakarā ar darbības uzsākšanu, apsolot savu atbalstu, kur vien tas būtu vajadzīga.

GRIBĒJIS NOKĻŪT BRĪVĪBĀ

Austrijas laikraksti ziņo, ka pag. svētdien Donavā no ekskursantu kuģa upē ielēcis kāds pasažieris, kas steidzīgi sācis peldēt uz Austrijas krastu iepretim Bratislavai. Komūnisti tūdaļ nolaiduši laivu un dzinušies bēglim pakaļ, to izvilkuši no ūdens un sākuši nežēlīgi sist. Bet nelaimīgajam izdevies izrauties un atkal ielēkt ūdenī. Tad vajātāji iezvēluši viņam ar irkli pa galvu, pēc kam brīvības meklētājs nesamaņā ievilkts laivā un nogādāts atpakaļ uz kuģa.

Savienotas VALSTIS

NJUJORKĀ

● Uz Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzes vasaras koloniju pie Elka parka, pie Tannersville 186-R1, no Nujorkas var nokļūt, braucot pa Nujorkas štrceļu (N.Y. State Thruway) līdz Saugerties, kur ir 20. no brauktuves līdz Saugerties var braukt arī pa ceļu 9-W.

Tālāk jāgriežas pa kreisi uz 32. un 32-A ceļu, no Palenvilles jāturpina braukt pa 23-A ceļu uz rietumiem gar Haines Falls līdz Tannersvilles centrā pie satiksmes uguns (RR Ave.) jāgriežas pa kreisi un pa šo ceļu jābrauc apm. 3 jūdzes, garām Cold Springs restorānam un Grand hotelim. Pilsētiņas malā pie ceļu stakles, kur daudz virzienu rādītāju, viens no tiem ir ar uzrakstu Elka Park. Braucot šai virzienā ielejā jāpārbrauc Schohari upes tiltam un tūlīt kreisajā pusē atrodas draudzes īpašums. (Agrāk Mrs. Emily Grill Estate).

● Bērnu nometne Camp Little Indians atrodas vienu jūdzi aiz Tannersvilles 23-A ceļa labajā pusē; pie četriem bērziem redzama nometnes ceļa zīme.

Autobusi uz nometni atiet katru dienu no Dixie Bus Depot (Adirondack Trailway) 241 West 42nd St., New York City, tel. WI 7-5300 7.00 rītā 8.30, 9.00, 11.00, 2.30, 4.30 un 5.45 pp. (tikai piektd.). No Tannersvilles 10.05, 11.38, 2.38, 3.49, 6.36, 8.38 vak. Biļetes cena vienā virzienā $4.57, abos virzienos 8.25. Bez tam var braukt arī ar vilcienu..

ČIKĀGĀ

● Vai bij. masoņu templis piemērots latviešu sabiedriskām vajadzībām Čikāgā? Vai tas būtu pērkams un pārvēršams par Čikāgas latviešu namu? Šo jautājumu Čikāgas latvieši varēs paši pārrunāt 19. augustā, kad no plkst. 10-14 ČLB rīko masoņu templa apskati. Ēkā atrodas 2 lielas zāles, vairākas blakustelpas un piemērotas telpas latviešu skolai. Nama adrese — 3900 N. Damen Ave, pie Irving Park Rd.

● Čikāgas latviešu bērnu svētki notiks 26. augustā Šillera parkā. Svētkus rīko Čikāgas latviešu skola sadarbībā ar Čikāgas latviešu organizācijām. Svētku atlikums paredzēts vasaras nometnes atbalstīšanai un latviešu skolai.

● Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš līdz ar Čikāgas latviešu biedrības sporta kopu nesen nosūtīja 10 basketbolistu sporta tērpus Augustdorfas ģimnazijai, lai skolas komanda Eiropas latviešu jaunatnes savienības kongresa sporta sacensībās varētu cīnīties jaunos tērpos.

● Nesen kāds tautietis braucot no darba piedzīvoja nepatīkamu sadursmi. Kāds 9 gadus vecs nēģeru zēns pēkšņi izskrēja starp ielas malā novietotajām mašīnām un bezmaz nokļuva zem riteņiem. Tiesa braucēju attaisnoja. Tagad zēna māte tiesai iesniegusi civīlprasību 50.000 dol. apmērā. Laimīgā kārtā braucēja mašīna bijusi apdrošināta.

K.

MILVOKOS

● Sv. Jāņa draudzes izbraukums zaļumos notiks 12. augustā uz Paradise Valley pie West Bend. Nokļūšana uz turieni ir pa 45. ceļu uz ziemeļiem. Apmēram 2 jūdzes šaipus West Bend, ceļa kreisajā pusē ir uzraksts Paradise Valley, kur jānogriežas uz rietumiem un jābrauc līdz minētai vietai (apm. 1 jūdzi). Izbraukumam ir paredzēts arī autobuss. Braucējiem ar autobusu ir jāsapulcējas pie baznīcas 1203 N. Broadway izbrauciena dienā pl. 9.00 no rīta. Groziņi un atspirdzinājumi jāņem līdz. Iespējas bumbu spēlēm, makšķerēšanai un peldēšanai. Atpakaļbraukšana paredzēta apm. pl. 4.00 pēc pusdienas. Braukšanas maksa, atkarīga no braucēju skaita, ar autobusu nevarētu pārsniegt 70c. Tā kā Paradise Valley ir privāts īpašums, iebraukšanas maksa ir 50c no personas pieaugušiem, bet bērniem par brīvu.

● Draudzes koris pēc vasaras atpūtas atsāk kārtējos koŗa mēģinājumus 28. augustā baznīcas apakšējās telpās pl. 7.00 vakarā, brīvmākslinieces A. Sinepes vadībā. Koris, dirigente un koŗa valde labprāt gribētu redzēt savā vidū jaunus dziedātājus, jo dziesmu svētki Kanadā un Nujorkā tuvojas milzu soļiem.

● Līdz draudzes dāmu komitejas rīkotajam draudzes bazāram ir palikuši tikai divi mēneši. Pašreiz ziedojumu vācēji apmeklēs katra draudzes loc. māju. Visi mīļi lūgti jau iepriekš padomāt, kādā veidā viņi varētu atbalstīt šī lielākā gadskārtējā sarīkojuma izdošanos.

● Sestdien, 18. august, Milvoku DV rīko gadskārtējos zaļumu svētkus skaistajā River parka upes līcī. Sākums plkst. 8.00 vakarā. Spēlēs Sodackija orķestris. Ieejas pret ziedojumiem sākot ar $1.00. Studentiem un skolēniem puscena, bet bērniem līdz 12 g. ieeja brīva.

● Sociologs J. Veidemanis strādā plašāku zinātnisku darbu par latviešu sadzīves formām, paražām un to maiņām dzimtenē un trimdā. Lai iegūtu arī tautiešu pašu piereadzi un vērojumus, viņš tuvākā nākotnē izsūtīs aptaujas lapas. Ziņu devēja vārds aptaujā netiks prasīts. Vēlama draudzes locekļu atsaucība šim pasākumam.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Latviešu veco strēlnieku kopa Grand Radipos, liekas, ir viena no rosīgākām organizācijas saimē. Iemesls tam varētu būt nelaika J. Goldmaņa tēva lielā ietekme. Biežāk kā citur viņš, kad bija dzīvs, viesojās Grand Rapidos, tādēļ arī šeit ir vairāk strēlnieku. Šeit arī nobriedusi doma un vēlēšanās uzsākt līdzekļu vākšanu strēlnieku tēva kapa pieminekļim. Jautājuma iedzīvināšanai notikušas vairākas pārruaas.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze 29. jūlijā Woodlawn kapsētā draudzes nodaļjumā atzīmēja kapu svētkus. Spredikoja un iesvētīja kapa piemiņas plāksnes Helenai Plaviņai, Arturam Rozem, Natalijai Zakis un Līzei Šakums prāv. J. Ozols. Īsu svētbrīdi noturēja arī otras draudzes kapu nodaļjumā pie tur guldīto tautiešu atdusas vietām. Apmeklētāju bija ļoti daudz, jaukais laiks sekmēja kapu svētku labu izdošanos.

● Grand Rapidu latviešu biedrība 9. septembrī rīko bazāru un aicina tautiešus būt atsaucīgiem ar dažāda veida ziedojumiem. Biedrība nosūtījusi Latviešu palīdzības komitejai Zviedrijā 115 dol. saiņu sūtīšanai Sibirijas vergu nometnēs esošiem tautiešiem. Šī summa savākta kollektē 14. jūnija piemiņas dievkalpojumā.

● Lielākais vairums tautiešu savus atvaļinājumus izmantoja jūnijā un jūlija mēneša pirmajā pusē. Ja iecelošanas sākuma gados diezgan daudzi atvaļinājumu izmantoja, lai apskatītu Kanadu un pacemotos pie radiem un draugiem citur, tad šogad tādu bija pamaz. Krietnas atpūtas mīļotāji izbrauca uz Mičigēnas ziemeļiem, kur nodzīvoja vismaz nedēļu pie kāda ezera, bet netrūka arī tādu, kas palika tepat pilsētā un teicās esot atpūtušies „uz goda." Diezgan īpatnēju

DV FONDA GRĀMATNĪCA,

72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,

pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

LNAK

DARBS UN NODOMI

2. skolotāju konference Kanadā

1. UN 2. SEPTEMBRĪ TORONTO

1. Latviešu skolotāju konference Kanadā notika 1954. g. 28. augustā. Skolotāji izteica vēlēšanos pulcēties savās konferencēs ik pārgadus. Ievērojot pārrunājamo tematu plašumu, un, lai dotu vairāk laika Skolas klēts skatei un skolotāju savstarpējām pārrunām. šogad konference turpināsies divi dienas. 2. Latviešu skolotāju Kanadā konferenci LNAK Skolu daļa ar TLB Sestdienas skolas un TLTA Sestdienas ģimnazijas atbalstu rīko Toronto, Sv. Andreja baznīcas telpās, Jarvis un Carlton ielu stūrī 1. un 2. septembrī.

Konferences ne vien dod iespēju domu izmaiņai, bet arī vieno tās dalībniekus. Tagad īpaši tiek uzsvērta skolas un mājas sadarbība audzināšanā. Lai vecākus vairāk tuvinātu skolotāju saimei, lai viņi dzirdētu un varētu līdzi runāt jautājumos, kas nospraudis turpmāko audzināšanas darbu, arī vecāki tiek aicināti piedalīties konferencē. Gaidīti tiek arī visi tie skolotāji, kas dažādu apstākļu dēļ trimdas skolās nestrādā, bet tomēr vēl arvien jūtas tās saimes locekļi, kuŗu domas pieder skolai.

Konferencē ir paredzēti septiņi referāti, kuŗi iztirzās dažādu mācības priekšmetu vielu, metodes, uzskates līdzekļus un audzināšanas problēmas. Bez tam atsevišķi pārrunās tiks skartas dažādas citas problēmas, kas nodarbina vecāku un skolotāju prātu. Abās konferences dienās būs redzama Skolas klēts skate, kuŗa būs apskatāma pirmo reizi pēc viena gada darbības. Skolas klēts darbības lauks ir ļoti plašs un aptver vairākus uzdevumus. Skolas klēts pūlējusies iesaistīt par līdzstrādniekiem visus skolotājus, lai, cits citu ierosinādami, tie meklētu un atrastu jaunus ceļus trimdas skolu darba sekmēšanai un gara možuma uzturēšanai. Līdz ar to skolas klēts veidojas par mācības līdzekļu un paidagoģiskās literatūras krātuvi, kuŗas paraugus varēs izmantot skolas. Skolas klēts krāj arī materiālus un liecības par trimdas skolu darbu, lai tos saglabātu vēlākam laikam. Darbs ir vēl tikai sākumā, bet skate rādīs tā veidu un apjomu, aicinot jaunus talciniekus klēts celšanai.

Skolotāju konference iekrīt vienā laikā ar Daugavas Vanagu dienām Rīkotāji ir sazinājušies un savu programmu saskaņojuši un, domājams, viens otra darbu tikai sekmēs. Tādā veidā arī iebraucēji šīs divi sanāksmes dienās varēs izmantot vispusīgu iespaidu gūšanai par latviešu sabiedrisko dzīvi Toronto. Cerams, ka konferences dalībnieku skaits šogad būs sevišķi kupls. Sīkāka informācijas par konferences gaitu vēl sekos.

J. Mežaks,
LNAK Skolu daļas vadītājs.

SKOLU FONDS GAIDA TALCINIEKUS

Kur palīdz 3 proc. ziedojumi un iemaksas

Drīz atkal sāksies jauns mācības gads latviešu skolās. Skolas ir mūsu dzīves sastāvdaļa un nepieciešamība. Kā ikvienam atsevišķam cilvēkam ir zināmas dzīves prasības, kuŗas jāievēro un jāapmierina, tā tautas pastāvēšanai nepieciešamas ir skolas un jaunatnes nacionālā audzināšana. Kā atsevišķam individam, tā arī tautai ir jādod līdzekļi, lai apmierinātu vitālās prasības. Kā tautas daļai mums ir jānodrošina materiālā baze, lai skolas varētu strādāt. Tā ir dzīves nepieciešamība, un ar tādu izpratni šai lietai arī jāpieiet.

Vietējā sabiedrība uztur savas skolas, bet ir vispārīgas vajadzības, kā grāmatas un mācības līdzekļi, kuŗi jāgādā kopīgiem spēkiem. Tādām vajadzībām ir radīts Skolu fonds.

Mums arvien ir bijuši atsaucīgi atsevišķi ziedotāji, kas līdz šim devuši fonda līdzekļu lielāko daļu, bet Skolu fonda noteikumos paredzēta visas sabiedrības piedalīšanās skolu uzturēšanā, **aicinot maksāt fondam 3 proc. no visu sarīkojumu (ar atsevišķi minētiem izņēmumuem) tīrā atlikuma.**

Vispār atzīta skolu nepieciešamība un pašuzlikto pienākumu pildīšana nodrošinātu pastāvīgu līdzekļu ienākšanu. Mācības grāmatu un līdzekļu mūsu skolām vēl arvien trūkst. Neaizmirstiet tādēļ skolu vajadzības!

Līdz šim tikai nedaudz rīkotāju ir atsaukušies uz Skolu fonda aicinājumu. Mūsu skolām nav gadījuma vai vienas dienas raksturs, bet tās veic neatlaidīgu, sistēmatisku darbu. Tādam jābūt arī sabiedrības atbalstam.

Skolu fonds ar pateicību paziņo, ka no š. g. 1. aprīļa līdz 30. jūnijam ir saņemtas šādas iemaksas:

TLTA Sestdienas ģimnazijas rotaļas „Runāsim latviski!" ieņēmums $3,33; Bramptonas latv. b-bas „Auseklis" 14. aprīļa sarīkojuma tīra atlikuma 3 proc. — $1,50; Bramptonas latv. b-bas „Auseklis" ziedojums no Ģimenes dienas akta ieņēmuma — $5,00.

J. Mežaks,
LNAK Skolu daļas vadītājs.

LA atsevišķi eksemplāri HAMILTONĀ pērkami

F. ERDMAŅA

pārtikas preču veikalā, 26 Market St. un V. KARKLIŅA veikalā, 24 York Street.

Trešdienas laikraksts jau saņemams otrdienā un sestdienas piektdienā.

CEĻA VARDI

Liela dvēsele nekautrējas atklāties pilnīgi — tā jūt savas būtības vērtīgumu.

*

Lepni cilvēki ir vismazāk augstprātīgi; pasaules varenie viņus nespēj samīt kā zāli, viņi paceļas kā ciedri pāri sīkumainajiem.

*

Tas nav patriotisms, kas vēlas aprīt citu tēvzemes. Būt patriotam nozīmē atzīt likumus, kaut arī tie dažreiz mums nav tīkami, bet nāk par labu vispārībai.

*

Nopelniem bagātie cilvēki daudzkārt ir mazāk mantīgi nekā pārējie, jo viņi nedzenas pēc mantas.

KĀDREIZ DĪPĪŠI, TAGAD AMERIKĀŅU KARAVĪRI

Vēstule no Vācijas par to,kā mainās laiki un tikumi

Daudzi ASV un Kanadas latvieši varbūt vēl atcerēsies laikus, kad vācu prese veda nesamudžigu un asu propagandas karu pret DP nometnēm. Ik sīkākais ārzemnieku bēgļu pārkāpums vai nodarījums tika gari un plaši aprakstīts vairākās slejās, kamēr par pašu vāciešu izdarītu slepkavību atreferēja pāris rindās. No šīs kampaņas pēc saviem nopelniem visvairāk cieš dabūja slavu tautību pārstāvji.

Apstākļi ir pamazām mainījušies, un ārzemnieku bēgli no „persona non grata" lēnām kļuvuši par ikdienas dzīves normālu, kaut arī nevēlamu sastāvdaļu. Stingrajā policijas uzraudzībā kriminālie tipi viens pēc otra ir nonākuši viņiem pienākošajā vietā — cietumā, bet pārējie iespēju robežās iesaistījušies darbā. Tos, kuri līdz šim pratuši no darba izvairīties, tagad uz jaunradīta likuma pamata izskaita no bezdarbnieku pabalstu saņēmēju saraksta un ievieto sociāli aprūpējamo grupā. Protams, pabalsts līdz ar to ievērojami samazinās.

Tā kā ārzemnieku bēgli vācu presei ar ieklaušanos normālajā dzīvē kļuvuši neinteresanti, tiek meklēti jauni „grēkāži", uz kuriem izlādēt sabiedrības sliktā noskaņojuma dusmas. Kas meklē, tas arī atrod, un tā jau vairākas nedēļas laikraksti slejas pilda raksti par amerikāņu karavīru nodarījumiem.

Pirmsākumi šai kampaņai meklējami Vācijas ziemeļos pagājušajā rudenī, kad tur stacionētie kanādiešu karavīri pāris reizes dzērumā izdemolēja vairākus restorānus. Asu reakciju izsauca arī marokāņu vienību stacionēšana Falcas apgabalā. Toreizējā preses kampaņa tomēr bija vairāk lokalizēta. Pašreizējā, vērsta pret amerikāņu vienībām, aptver visu Bavāriju un Hedseni. Iemesls tam bija vairāki izvarošanas gadījumi un sadursmes ar vācu civilistiem. Jo skaļas pacēlās balsis pēc kāda vācu jaunieša nāves Minchenē, kurš, pēc sadursmes ar iereibušiem amerikāņu karavīriem, no dabūto sitienu sekām miris. Apbedīšanā piedalījās Bavārijas valdības pārstāvji, kā arī partiju delegāti, protams, opozicijai un arī komūnistiskajam nozaroājumam neiztrūkstot.

Pēc šī nožēlojamā starpgadījuma akcijā oficiāli iesaistījās arī Bavārijas landtāgs, pieprasot amerikāņu armijas vadībai garnizona pilsētās karavīru izejas laika, kā arī algas izmaksas ierobežojumus. Armijas vadība sirsnīgās vēstulēs apsoļījusies iespējamos starpgadījumus novērst, bet vietējie vienību komandieri saņēmuši norādījumus atvaļinājumu laikus regulēt pēc individuālās uzvešanās. Kazarmu tuvākajā apkārtnē atkal atjaunoti „off limits" uzraksti, tā pasargājot iedzīvotājus no eventuāliem apgrūtinājumiem.

Pēdējā laika starpgadījumus vērojot tie, ievērojot sezonas laiku, šķiet nebūt nav lielāki kā iepriekšējos gados notikušie. Tautas apgrozība kazarmu tuvumā visiem veca, zināma lieta. Pelnīt grib konjunktūras krodzinieki, pelnīt grib paklīdušās daiļavas, un pelnīt grib arī mēbelēto istabu izīrētāji. Pret amerikāņu karavīru naudu tautas masā immūns ir tikai retais.

Pie pēdējā laikā notikušajiem nožēlojamiem gadījumiem, šķiet, dažreiz vainojama vācu pusaudžu izaicinošā un piedaudzīgā uzvešanās. Ir iemesls pamatoti domāt, ka pusaudžus uz to pamudina komūnistu aģenti, lai radušos incidentus izmantotu savas partijas propagandai un lai tautā izsētu naida sēklu pret amerikāņiem un arī pret armiju vispār.

Tā kā tikko lielā steigā ar garām un asām debatēm tika pieņemts karaklausības likums, tad, protams, vienā tautas daļā antipatijas pret armiju jau atrodamas. Tautas masas „kūsājošā dvēsele" tiek vēl mākslīgi uzkūdīta, par novadventīli izmantojot amerikāņu armijas vienības. Lētās tautas ažiotāžes labāka noieta dēļ šo noskaņojumu ar milzīgiem virsrakstiem vēl paasina, tā neapzinīgi lejot ūdeni uz dzirnavām, kuras akmeņi lēnām bet neatlaidīgi sadrupina Eiropas vienības ideju.

Bezdzimtenes bēglis klusībā klusi priecājas, ka beidzot prese atradusi jaunas skabargas, ko raut no svešas acs, savā gan balķus neredzot. Jā, laiki mainās, un pie kauna staba bezdzimtenes bēgļa vietā tagad pienaglots ir amerikāņu karavīrs...

Māris Olainietis

DAIĻAMATNIEKI GATAVOJAS IZSTĀDEI

Latviešu daiļamatnieku savienības ASV valde aicina daiļamatnieku saimi dziļā nopietnībā ķerties pie jauniem darbiem, lai nākošā daiļamatniecības izstāde būtu augšupejas lieciniece. Mūsu lepnā un raženā pagātne ir atstājusi lielu mantojumu, līdz ar pienākumu to veidot tālāk un celt godā. Daiļamatnieks nav tikai amatnieks, bet arī radītājs, tāpēc katram daiļamatniekam vajadzētu atvasināt kaut vienu jaundarbu vai raksta tulkojumu. LDS valde tāpēc sola ar prieku atbildēt uz jautājumiem, kā arī sagādāt konsultēšanās iespējas ar lietpratējiem katrā jautājumā, kas varētu veicināt jaunu, augstvērtīgu darbu tapšanu.

Par LDS turpmākiem nodomiem, valdes sekretārs O. Grīns informē: „Daiļamatniecības propagandēšanai valde nolēmusi izdot brošūru Latviešu daiļamats ar prof. A. Annusa ievadrakstu. Izdevumu rediģēs māksl. A. Sildegs. Šinī sakarā daiļamatnieki aicināti iesūtīt darbu fotoattēlus līdz 15. novembrim. Tekošajā gadā paredzēti vairāki daiļamatniecības darbu tirdziņi — 1. un 2. septembrī Čikāgā Daugavas Vanagu un ALJAs salidojuma laikā, tāpat novembra beigās Milvokos tautību festivālā. Izstāde notiks arī 17. un 18. novembrī Kalamazū (Mich.). Gadskārtējā daiļamatniecības izstāde paredzēta 1957. g. martā vai aprīlī. Uzņemti sakari ar Dziesmu svētku rīcības komiteju par daiļdarbu izstādes sarīkošanu Dziesmu svētku laikā Nujorkā, 1958. g.

Latviešu daiļamatnieku savienības ASV korespondences adrese: Osvalds Grīns, Box 19, Westfield, Indiana. K.

MONTREĀLĀ

Latvijas Amerikā pārstāvji

iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:

O. Zilķalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luc Rd., Apt. 3.

Indriķis Skrastiņš,
7690-15 Ave. Ville St. Michell, P.Q. Montreal.

BĒRNU SVĒTKI SAULAINĒ

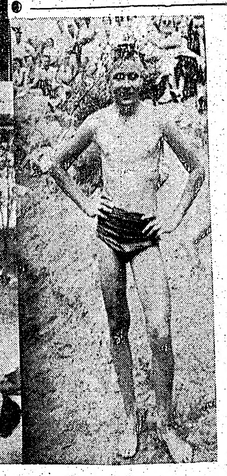

Pa labi redzama grupa viesu, kas aplaudē cīnītājiem sporta sacensībās. Apakšā vidū: Saulaines un Sidrabenes volejbola komandas. Pa kr. un labi — uzvarētāji peldēšanā 10 g. veco grupā: Anita Bruže un Andris Skalde

J. Kreiļa uzņ.

IZPALĪGI LATVIEŠU LAUKU SĒTĀ KANADĀ

Patīkamu un veselīgu atpūtu latviešu bērni no Toronto un citām pilsētām gūst Sidrabenes un Saulaines nometnēs. Bet ne jau visiem tas iespējams. Lielākie reizē ar atpūtu domā arī par savu „kabatas naudu," ko var nopelnīt piepalīdzot lauku darbos. Uzņēmumā redzami divi latviešu skolnieki, kuri vasaru pavada kāda tautiešu saimniecībā, veicot darbus, kas viņu spēkos, rūpējoties par vairāku simtu vistu, pīļu un zošu paēdināšanu. J. Liģera uzņ.

„MĒS VIENA TAUTA, VIENA SAIME..."

DAŽAS STUNDAS ČIKĀGAS LATVIEŠU BĒRNU NOMETNĒ

Guļu zaļajā zālē un klausos putnu čirkstos. Lieli koki ieslēdz laukumu. Cauri viņu lapotnēm redz zilas debesis. Viss kluss, tik maza vāverīte zem ozola atradusi zīļiti un to skrubina.

Pēkšņi atskan vienmērīgu soļu čaboņa, lēnām tuvojas. Pacelu galvu. Kā tad, patiesi biju aizsapņojies, aizmirsis, ka tuvojas pusdienas laiks. Pa nogāzi lejup skrien Čikāgas nometnes zēni, visiem pa priekšu viņu audzinātājs — 66 gadus jaunais skolotājs Andrejs Bankovičs. Nometņotāju rīcībā ir 235 akri, lēnām ejot tālu nevar tikt. Bet visiem to ātro kāju vēl nav — kā pa piemēram mazākajam nometnes dalībniekam — 5 gadus vecajam Edgaram Gulbergam. Viņš stāv nakstmītnes galā, vēro lielos zēnus aizskrienam kā briežus un sauc tiem pakaļ: „Veči, pagaidat mani arī..." Lielākajiem zēniem patīk žargons un tie viens otru sauc par vecīšiem. Tā Edgars noklausījies viņu valodas un nu pielicto viņu zināšanas. Bet vai nometnē bērni iemācās tikai tādas lietas? Gluži tā nav. Nometnē ir pavisam cits gars, kā pirmajā dienā, kad bērni tikko iebraukuši.

Pie „lielā zvana" — mājas stūrī pakārtas pannas sastopu nometnes vadītāju, skolotāuj Irmu Vīksniņu.

„Vai kārtības un disciplīnas ziņā bērni ir progresējuši kopš ieradās nometnē?"

„Ļoti. Kopš saņem goda lentīti, ja visu dienu katrs tās dalībnieks ir runājis tikai latviešu valodā vai sevi piekēris kļūdoties. Nometnē neredz komikus, lai gan daži vecākie zēni un meitenes lasa angļu grāmatas, kas, protams, ir atļauts. Stipri uzlabojusies kārtība kopmītnēs, kas panākts ar stingrām inspekcijām. Regulāri apskatām gultu sakārtojumu, skapīšus, drēbes. Jāpiezīmē, ka lielu centību izrāda taisni mazākie nometņotāji, kamēr lielākie sākumā dažkārt saslaukas pabīdīja zem pagultes. Tagad arī tas novērsts."

„Čikāgā ir nopietns stāvoklis polio frontē. Vai nometnē gadījusies kāda slimība vai nelaime?"

„Vispirms jau visi nometnes dalībnieki ir apdrošināti pret slimībām un nelaimes gadījumiem. Skolotāji bērnus vienmēr uzrauga, rūpējas, lai tie pienācīgi atpūstos un neuzturētos pārāk ilgi ūdenī. Pateicoties šādai piesardzībai līdz šim nekādi saslimšanas gadījumi nav bijuši. Kāds lielāks zēns, lecot pār galdu un divi soliem gan nobrāza ceļgalu. Tas arī ir viss."

„Kā ar uzturu, vai pietiek?"

„Lūdzu sekojiet man uz ēdamtelpu, gan tad pats rezēsit..."

Ēdamzāle ir plaša un visi bērni var paēst vienlaicīgi. Liekas, ka arī par ēstgribas trūkumu neviens sūdzēties nevar. Durvīs ar šķīvi rokās sastopu mazu, bizainu meiteniti — Rutu Porieti.

„Kā garšoja?"

„Labi. Apēdu visu, ieskaitot abus firziķus..."

Par to pārāk nebrīnos, jo redzu, ka augli ir lieli un sulīgi. Vēlāk gan izrādas, ka tie ir „papilddeva", kuru ziedojuši labie tēvoči — Kārlis Dzirkalis no Čikāgas un Hugo Skrastiņš no Mineāpoles. Bērni ļoti apmierināti ar visu, kas šeit gatavots, jo šogad ēdieni sagatavoti mūsu gaumē.

Ka bērnus vērts sūtīt uz šo nometni ik gadus, domā arī milvokietis Arvids Bolšteins:

„Mans puika mājās dažkārt mazliet izlepis, te viņš ēd visu. Domāju, ka nākamgad no Milvokiem pieteiksies vairāk bērnu kā šogad."

Gluži tādās pašās domās ir 9 gadus vecā Anna Klaustiņa, arī no Milvokiem. Bet viņa vēl piebilst, ka nodarbības esot interesantas un tai patīkot.

Vēlāk man ir izdevība šīs nodarbības novērot. Bērni pēc vecumiem sadalīti 6 grupās, kuras nosauktas dažādu Latvijas novadu vārdos. Tur ir mazie piebaldzēni — nevienam Ķenča un Prātnieka kā par laimi, — tad limbažnieki, valmierieši, liepājnieces, aglonietes un skaistkalnietes. Nodarbojas ar sporta spēlēm, dažādām rotaļām, mācās tautas dejas un dziesmas, lasa. Pilnīgi privāti un slepeni uzzinu, ka lielajām meitenēm ir vēl viena pavisam īpatnēja rotaļa — apģērbu mainīšana.

„Dodi man izrakstītos baltos apakšbrunčus, es tev došu zilo blūzīti..."

„Kur nu, tā jau tev reizi bijusi mugurā, dod labāk sarkano ar pelēkajām svītrām..."

„Tā man pašai vajadzīga — došu sarkanās kurpes..."

(Nobeigums 8. lpp.)

DAUDZPUSĪ
25 G

Kārlis Ieleja —

Gan Latvijas augšanas gados gan Vācijas trimdā, gan šodien Amerikas un citos kontinentos, kur dzīvo latvieši, Kārļa Ielejas vārdu dažkārt būs mainījuši vairākās nozarēs un lielā daudzpusībā; viņš i rakstījis rakstus par sabiedriskām un sadzīves problēmām, cēlis gaismā vēsturiskus materiālus, viņš i strādājis gan Latvijā, gan Vācij par redaktoru pie viena un otr izdevuma, ģevis pārskatus par mū su presi, bijis līdzstrādnieks Lat vju Enciklopēdijā,rakstījis arī tech niska satura rakstus, bet īpa daudz laika veltījis Latvijas tecu kas vēstures pētīšanā.

Ja ievēro tādu daudzpusību vi interesēs, tad var rasties jautā jums: kā tas gan nākas, ka Kār Ielejas intereses sniedzas no mūs preses un politikas apceres lī zemūdens būvju konstrukcijām Atbilde: mātes līnijā Kārlis Iele ir no dzejnieka Kārļa Jēkabson dzimtas, bet pēc savas izglītība viņš ir inženieris. Lai iegūtu t sības strādāt šinī pasaules ma Kārlis Ieleja pašlaik gatavo di lomdarbu Kalifornijas valsts u versitātē, Berkelejā, māstera gra iegūšanai inženieru zinātnēs, speciālitāti zemūdens konstruk jās.

Tādā vecumā kā Kārlis Iele pešrēiz, parasti 25 darba gadus gadās atzīmēt bieži. Viņš sav spalvas bruņinieka gaitas sācis sai agri. Viņa pirmais raksts Ūde apgāde lauku saimniecībā iespie žurnālā Zemkopju Saule 1931. ga augustā. Ar to tad Kārļa Ielejas tereses it kā tiek iezīmētas — gadus viņš pēļījis, skaidrojis ce un meklējis ceļojus tādām vai tām parādībām, mudinājis, sauc aicinājis, pats darījis darbus, k latviešu garam un latviešu dzī tādā vai citā nozarē dotu vai spēka, vairāk gaismas. Zīmīgi tas, ka šis pirmais viņa rak Zemkopju Saulē parādās kā pirm godalgas ieguvējs sacensībā par temu. Šis gars arī Kārļa Iele veikumus un meklējumus pav līdz šai dienai — vienalga, k nozarē viņš izdara pētījumus, vi alga, par kādu problēmu viņš r sta un kādā avīzē vai žurnālā viņa veiktajam darbam un v teiktajam vārdam ir iezīmīgs matīgums, uz ko var pašauties, kas nav „no galsa grābts", un sum, ko viņš saka, ir sava d baze.

Viņa atsevišķo publicēto ra skaits sniedzas simtos. Tie ir kaisīti pa visiem latviešu izd miem un tos nav iespējams uzs ījt.

Studēdams Latvijas universi un strādādams pie Latvijas t

A. VOITKUS

Astrīdas Eobežgruntnieces vi

(21

„Bet es tevi esmu mī žojuma. Un man nav k kad tu ieradies pie Vaiva vēlējos, lai tu apstātos un

„Tu biji viena — u saprotama un gluži sieviš

„Nē, Jāni. Tā bija ba. Jo tu man esi kļuv vēks nav bijis — ne tē ko vien vīrs savai sieva mu, mieru, tikai vienu ni? Kāpēc? Iesim, liks kurā netrūkst ne mīlest

Viņš īsi iesmējās.

„Tev taisnība, Moni visu mīļotais tēvs un gu nus, un mūsu pienākum lai tēvijas uzbūves darb audzē. Kā man tas pa

Monika atlaida viņa

„Iesim. Rītu agri līdz šim — blakus, bet

Kā jau Imants bija apbalvotos iesauca fabri ja partijas sekretārs, ka goda pilns uzdevums vi

„Protams, šai grūt Jums brauks līdzi, kas jā zemē jums varēs palī būs jāpiedalās dažādās Jūs vadīs pa fabrikām, nās izvaicāt par mūsu jām republikām pastāv majai Sarkanai armijai

BALTĀS CEPURES ALGĀDZI

Piezīmju lapas no legionāra mugursomas

ALFREDS VILNIS

2. turpinājums

Dūkam sev laiku kavēt ilgi nevajadzēja, jo kundze jau drīz vien bija klāt. Šoreiz viņas jau mazliet apvēlušos ķermeni sedza tikai plāns rīta svārks un tas, ko sievietes parasti zem tā dienas laikā nesā. Piedurknes bija īsas, un tas likās bija vienīgais iemesls, kāpēc kundzē bija tērpu mainījusi. Nosēdusies uz Dūka krēsla atzveltnes, viņa savas rokas nodeva pilnīgi bezpartejiskai novērtēšanai. Kaut gan Dūks nekādas cienības pret sievietes miesu, kas it kā bija izkāpuši no kādas Rūbensa gleznas, nejuta, viņš, tās pašas vienkāršās pieklājības dēļ, bija spiests atzīt, ka rokas tiešām ir skaistas.

„Dzeriet taču konjaku, Osi," kundze Dūkam sniedza glāzi ar kreiso roku, labo tajā pašā laikā lēni caur viņa īsi apcirptajiem matiem no mugurpuses uz priekšu bīdīdama.

„Tā nu gan ir traka," Dūks domāja klusībā. „Viņa nedomās mani pavest ar savas, otrās jaunības apvītušo ģeorģīnu skaistumu!"

„Jums ir tik mīksti mati... tik zilas acis un tik jūtīgas lūpas..." kundze it kā aizsapņojusies runāja.

„Stāsti manīm Daugaviņa," Dūkam gribējās skaļi dziedāt, bet šo dziesmu un tās nozīmi, kaut arī tulkojumā, kundze tā kā tā nesaprastu. Nebrauc tik dikti" arī būtu piemērota dziesma, bet ko gan franču pulkveža kundze zina no latviešu dziesmām? Nevarēja arī vairs ilgi prātot, ja gribēja glābt savu paša cieņu. Kundzes krūšu smagums jau neciešami spieda Dūka kreiso plecu. Katrs uzbrukums esot vislabākā aizstāvēšanās, Dūks bija kaut kur lasījis, tādēļ pēkšņi piecēlās, jau it kā transā nonākušo kundzi gandrīz uz grīdas nomezdams.

„Kundze, es jūsu daiļumu apbrīnoju, bet jūsu vīrs ir franču armijas pulkvedis. Esmu karavīrs tai pašā armijā, un mans pirmais pienākums ir respektēt manus priekšniekus. Tādēļ nedrīkstu aizkart viņu kundzes!" Dūka franču valoda bija kļuvusi pavisam tekoša.

„Mais, Osy, je vous aime," kundze dvesa. (Bet, Osi, es jūs mīlu!)

„Jūs mani atvainosit, kundze. Esmu vīrietis, un man jārūpējas par to, lai mēs nenonāktu kompromitējošā situācijā. Kur ir tīrāmie paklāji?"

Atraidītās kundzes seja pieņēma zilgani sārtu nokrāsu. Sēkojošā lamu vārdu šalts nedarītu kaunu par visveiklākajai Marseļas tirgus sievai. Tikai pēc pāris minūtēm, kad bija izdzērusi Dūkam ielieto konjaku, kundze atguva mieru. Šoreiz tas bija ledains:

„Jums paklāji nav jātīra. Variet iet pagrabā skaldīt malku. Tikai to jums saku, ja visa nebūs saskaldīta, sūdzēšos jūsu priekšniecībai!"

Grūtāk skaldāmos gabalus apkraujot ar saskaldīto malku, Dūks darbu līdz pusdienai paspēja padarīt.

Kad kundze Dūku aizveda atpakaļ uz Malmuski, apakšvirsnieks, kas vadīja darba grupu, jautāja:

„Kundze vēlas kā vienmēr, lai šim leģionāram piešķir quartier libre?" (Atpūtu novietnē).

„Pas aujourd'hui — „bija atbilde. (Šodien ne).

Ceļā uz cietoksni apakšvirsnieks jautāja Dūkam:

„Ko tad tu šodien pie kundzes darīji, ka nenopelnīji pēcpusdienas atpūtu? Amerikāņu smēķus arī droši vien nedabūji?"

„Skaldīju malku," bija lakoniska atbilde.

„Naivais!"

⁂

Otrā rītā kundze izvēlējās Rūriku, kas stāvēja Dūkam blakus, viņa skaistajām rokām pat acu neuzmezdama.

Pēc dienvidus, kad visiem leģionāriem bija jāiet darbos tepat novietnē, Dūks, redzēdams, ka Rūriks vēl saldi aizmidzis, cēla to augšā.

Rūriks no kabatas izvilka veselu paciņu amerikāņu cigarešu, aizsmēķēja un, kuplus dūmus griestos pūzdams, pavicināja balto atvaļinājuma zīmi.

„Nelga," Dūks šņāca.

„Bauditājs," atbildēja Rūriks, pagriezdamies uz otriem sāniem.

Dūkam to pēcpusdienu akmeņu skaldīšana izlikās līdzīga katorgai. Un no tās dienas viņš sev nosolījās amerikāņu cigaretes vairs mutē neņemt. Atteikšanās un baudīšana ir divas ļoti pretējas lietas, kaut gan ir Dūks, ir Rūriks labi zināja, ka reizēm atsakoties var vairāk baudīt, kā arī baudot no daudz kā atsacīties.

Ārzemnieku leģionā abas šīs dilemmas izlikās būt apvienotas vienā.

⁂

Kādu rītu rekrūšus nostādīja pie kailās Otrā biroja sienas. (Otrs birojs ir franču armijas drošības un slepenais dienests), fotografēja no priekšas un sāniem, līdzīgi noziedzniekiem, un pēc tam pa vienam kauca birojā, kur īsi un skaidri pateica, ka nav nozīmes niekus stāstīt, jo pa īso laiku franču slepenais dienests katra vīra pagātni esot izpētījis līdz pēdējam. Prasīja iemeslus, kāpēc leģionā iestājies un paskaidroja, ka katram ir atļauts mainīt vārdus, ja vēlas šai armijā palikt nepazīts. Leģions bez paša piekrišanas nekādas izziņas uz āru nedošot.

Pēc pārbaudes cietokšņa komandanta klātienē bija jāparaksta līgums uz pieciem gadiem, pie kam bija brīvprātīgi jāapsola divus gadus cīnīties Indoķīnas karā.

Tai pašā dienā, kad Dūks ar Rūriku parakstīja līgumus, no Indoķīnas Marseļā ieradās ievainotie karavīri. Tie par kaujām un dzīves apstākļiem stāstīja briesmu lietas, visu iztēlojot ļoti sulīgās krāsās, lai tā vairāk izceltu sevi un savus kara krustus.

Jauno rekrūšu istabā vakarā bija nospiests gara stāvoklis. Līgums nu bija parakstīts. Atpakaļ ceļa vairs nebija. Bet nevienam arī labpatīk negribējās bāzt galvu zem ķiniešu naža... Vienīgā iespēja glābties bija dezertējot. Bet arī tam bija vajadzīga ziņāma drosme, jo vienīgais ceļš brīvībā bija pāri pār augsto cietokšņa mūri, kas pacēlās tieši uz vecās Marseļas ostas malas. Zem mūra varējā redzēt lielākas un mazākas zvejnieku laiviņas, ar kurām varēja cerēt aizairēties līdz kādam ārzemju kuģim. No cietokšņa varēja saskatīt dēkaiņa Monte Kristo ieslodzījuma salu. Ja jau tam no cietuma bija laimējies izbēgt, vai tad nebūtu iespējams arī ap desmit metru augsto mūri pieveikt?

Tā domāja gandrīz visi, bet tikai viens no visas Dūka un Rūrika istabas rīkojās. Tas bija kāds apt trīsdesmit gadu vecs vācietis, kas, pēc paša izteicieniem, esot bijis Vācijas vieglā svara boksa meistars. Bokseris sasēja četrus palagus vienu otram galā, Nogaidījis, līdz apakšvirsnieku kantīnē izbeidzās dzērāju kņada un gaišais mēness noslēpjas aiz mākoņiem, tas pielavījās pie mūra malas tādā vietā, kur ap divdesmit metru tālāk stacionētais stargs to nevarēja tik viegli pamanīt, un pārmeta palagu virvi pār valni. Divi citi rekrūši palagus turēja, un bokseris lēnām pa tiem noslīdēja līdz ūdens malai.

Otrā dienā īsi pirms pusdienām bokseris bija atpakaļ istabā — un šoreiz izskatījās pēc īsta bokseŗa. Abas acis bija sadauzītas zilas, lūpas no asiņainas kreveles bija kļuvušas divreiz tik biezas, un pār visu ķermeni klājās zilumi.

Dezertieris nebija paspējis noairēt ne divi simti metru, kad ostas izejas patruļa to bija saķērusi. Pēc pagaŗas un ne sevišķi maigas izmeklēšanas franču žandarmērijā viņš šorīt novests cietokšņa sardzes telpā. Tur viņu jau sagaidījis forta adjutants un pieci vecie leģionāri. Dezertiera pārmācīšana bija ilgusi gandrīz trīs stundas un būtu vēl turpinājusies, ja bokseris nebūtu svēti nosolījies nekad savā mūžā vairs nemēģināt dezertēt. Kā likās, tad leģionā vīru solījumiem ticēja, jo arī bokseri iedalīja nākošajā transportā uz Ziemeļafriku.

Kādu dienu Dūka un Rūrika grupu saģērba mazliet labākās drēbēs, aplasīja visus privātos objektus, atstājot tikai bārdas skujamos piederumus, kāpoti un ēdiena katliņu, un kopsolī aizveda līdz Maršeļas ostai.

(Turpinājums sekos)

n güst Sidrabenes un Sau-
ītu domā arī par savu „ka-
zami divi latviešu skolnieki,
ēkos, rūpējoties par vairā-
J. Liģera uzņ.

Gara KULTURAI

DAUDZPUSĪGA RAKSTU DRUVAS KOPĒJA
25 GADU DARBA ATCERE

Kārlis Ieleja — publicists, redaktors, tehnikas vēsturnieks

Gan Latvijas augšanas gados, gan Vācijas trimdā, gan šodien Amerikas un citos kontinentos, kur dzīvo latvieši, Kārļa Ielejas vārdu lasītāji būs mainījuši vairākās nozarēs un lielā daudzpusībā: viņš ir rakstījis rakstus par sabiedriskām un sadzīves problēmām, cēlis gaismā vēsturiskus materiālus, viņš ir strādājis gan Latvijā, gan Vācijā par redaktoru pie viena un otra izdevuma, devis pārskatus par mūsu presi, bijis līdzstrādnieks Latvju Enciklopēdijā, rakstījis arī tehniska satura rakstus, bet īpaši daudz laika veltījis Latvijas tehnikas vēstures pētīšanā.

Kārlis Ieleja

Ja ievēro tādu daudzpusību viņa interesēs, tad var rasties jautājums: kā tas gan nākas, ka Kārļa Ielejas intereses sniedzas no mūsu preses un politikas apceres līdz zemūdens būvju konstrukcijām? Atbilde: mātes līnijā Kārlis Ieleja ir no dzejnieka Kārļa Jēkabsona dzimtas, bet pēc savas izglītības viņš ir inženieris. Lai iegūtu tiesības strādāt šīni pasaules malā, Kārlis Ieleja pašlaik gatavo diplomdarbu Kalifornijas valsts universitātē, Berkelejā, māstera grada iegūšanai inženieru zinātnēs, ar speciālitāti zemūdens konstrukcijās.

Tādā vecumā kā Kārlis Ieleja pešreiz, parasti 25 darba gadus negadās atzīmēt bieži. Viņš savas spalvas bruņinieka gaitas sācis visai agri. Viņa pirmais raksts Ūdens apgāde lauku saimniecībā iespiests žurnālā Zemkopju Saule 1931. gada augustā. Ar to tad Kārļa Ielejas intereses it kā tiek iezīmētas — 25 gadus viņš pētījis, skaidrojis ceļus un meklējis cēloņus tādām vai citām parādībām, mudinājis, saucis, aicinājis, pats darījis darbus, kas latviešu garam un latviešu dzīvei tādā vai citā nozarē dotu vairāk spēka, vairāk gaismas. Zīmīgi arī tas, ka šis pirmais viņa raksts Zemkopju Saulē parādās kā pirmās godalgas ieguvējs sacensībā par šo tēmu. Šis gars arī Kārļa Ielejas veikumus un meklējumus pavada līdz šai dienai — vienalga, kādā nozarē viņš izdara pētījumus, vienalga, par kādu problēmu viņš raksta un kādā avīzē vai žurnālā — viņa veiktajam darbam un viņa teiktajam vārdam ir iezīmīgs pamatīgums, uz ko var paļauties, nekas nav „no gaisa grābts", un visum, ko viņš saka, ir sava droša baze.

Viņa atsevišķo publicēto rakstu skaits sniedzas simtos. Tie ir izkaisīti pa visiem latviešu izdevumiem un tos nav iespējams uzskaitīt.

Studēdams Latvijas universitātē un strādādams pie Latvijas upju pētīšanas un ostu izbūves, Kārlis Ieleja uzraksta pētījumu par Daugavas ūdenscelja un ūdensspēkja izbūvi (Iespiests žurn. Ekonomists 1939. un 1940. g.) un par Lielupes ūdenscelja un tā izbūves vēsturi. Par abiem šiem darbiem Kārlis Ieleja saņem Krišjāņa Barona prēmijas (1940. un 1944. g.).

Jau 1939. g. iznāk Kārļa Ielejas populārzinātniskā grāmata divās daļās — Technikas meistardarbi. Arī šo darbu godalgo, šoreiz ar Latvijas jaunatnes sarkanā krusta godalgu.

Šeit iepriekš pieminētie darbi ir tikai atsevišķi fragmenti no kāda lielāka darba, ko Kārlis Ieleja sācis iecerēt jau būdams iesācēju students Latvijas universitātē: Latvijas technikas vēsturi. Jāatzīst, ka šinī laukā viņš ir bijis pirmais līdumnieks Latvijā. 1935. gadā viņš sniedz apskatu par to, kas veikts technikas vēstures pētniecībā Latvijā (žurn. Burtnieks, Nr. 5.). 1936. gadā K. I. ierosina Latvijas technikas muzeja dibināšana (žurn. Sējējs, nr. 9.). Arvien vēl K. I. nav atmetis cerības kādreiz šo pasākto darbu publicēt.

Par redaktoru Kārlis Ieleja sāk strādāt 1936. g. žurnālā Students, būdams tā techniskais redaktors. Vācijas dienās strādā pie žurnāla Sauksme. Arī šinī krastā Kārlis Ieleja turpināja darbu redakcijās un kopā ar būvinž. A. Spūrmani viņš kopš 1954. gada noorganizē un vada Technisko Apskatu, kā arī strādā pie Latvju Žurnāla.

Ar atsevišķiem rakstiem K. I. ir piedalījies visos mums pazīstamajos latviešu izdevumos. Viņš nespēj mierīgi un vienaldzīgi paņest liekulību un snobismu latviešu sadzīvē, presē un organizācijās. Tad viņa spalva top karsta, un viņa vārdi ir asi un atklāti. Kārlis Ieleja kā žurnālists ir gājis un iet veco labo tradiciju ceļu: teikt atklātu vārdu, nerakstīt tā, kā nevar saprast, kurā pusē rakstītājs ar savām domām stāv.

Kā cilvēks Kārlis Ieleja vienmēr ir bijis silts, sirsnīgs, izpalīdzīgs, tāpēc sabiedrībā visu iemīlēts. Viņš vienmēr ir bijis jaunu domu un ideju bagāts.

Gribas novēlēt tādu pašu karstu spalvu un drosmīgu balsi Kārlim Ielejam arī daudzos nākošajos gados.

J. K.

Valdis Krāslavietis

DVĒSEĻU AKORDI
TERCA

Gribu sakust ar tevi
Un vibrēt akordā saldā,
Lai dvēseles vienotas mūsu,
Guldzot zvanītu naktī
Un izdzistu tanī —
Kā terca.

KVINTA

Kā vēja vanagiem diviem,
Ko zvaigžņotā zilgmē
Metuši likteņa līnga,
Arī dvēselēm mūsu
Vienmēr būs jāpaliek divām,
Slīdot nezinās dzelmē.
Karstākā asiņu svelmē
Sakausēt nevarēja,
Nu dziestot tās krīt un san,
Un skan —

PIEMIŅAS VĀRDI V. LINDEM

13. augustā paiet gads, kopš šīs zemes gaitas izbeidzis daudzsološais vidējās paaudzes mūziķis Valdemārs Linde. Pēc dabas kluss, pat kautrīgs, viņš nenesa sev līdz lieku spožumu, bet ar netaisnību, cinoties grūtos apstākļos, strādāja mūzikas laukā, gūstot arvienu lielāku atzīšanu. Jauno censoni jau no laika gala pavada grūtības. Laukos smagā darbā sastrādātām rokām grūti nākas konservatorijā no klavierēm izvilināt skaņas, kas uzmanīgajām mācības spēku ausīm būtu pieņemamas. Konservatoriju beidzot, 2. pasaules karš ir pilnās ugunīs, un pēc īsa darba Ventspils tautas konservatorijā ir jādodas trimdā — uz Zviedriju. Sēko nometnes dzīve, zems atalgojums dažāda rakstura darbos, līdz beidzot 1951. g. brauciens uz Kanadu.

Dzīve Jaunajā pasaulē sākas ar lauku darbiem farmā, būvdarbiem spēkstacijā un beidzot aptīrīšanas naktsdarbiem birojā. Katrs brīvais brīdis tiek izmantots flautas spēles vingrinājumiem, kora vadīšanai un komponēšanai. Darbu naktī viņš izvēlas tādēļ, lai nekad nebūtu kavēts vadīt kora mēģinājumus. Nav vieglī radīt interesi koristos, kuri, ar maz izņēmumiem, visi strādā fizisku darbu, un pulcināt tos brīvajos vakaros uz dziedāšanas mēģinājumiem. Lindem tas izdodas, un laikā, kad trimdas apstākļu ietekmē līdzīgi pasākumi sāk sašauties, viņa vadītais apvienotais vīru koris Viesturs pieaug līdz 100 dziedātājiem. To veicina Lindes sirsnīgā pieeja cilvēkiem un rūpīgā mēģinājumu vadīšana. Katrs, kas ar viņu nonāk saskarē, kļūst viņa draugs un cienītājs. Nav Toronto dziesmu svētku vai dziesmu dienu, kur nepiedalītos arī Vienstura koris ar savu iecienīto diriģentu. Tajā pašā laikā Lindem iecerēti un pasākti vairāki jauni skaņdarbi, piesavināta angļu valoda un uzņemti sakari ar vairākiem simfoniskiem orķestriem, cerot nākotnē tur saistīties par flautistu.

Traģiskais notikums 13. augustā 1955. gadā visiem šiem darbiem un nodomiem pārvilka svītru. Vairs necilājas takts zīzlis drošajā Lindes rokā, un uz apklusušajām klavierēm klusi guļ flauta.

Š.

PIEKLĪDUŠAIS KAĶĒNS ČIKĀGĀ

Latviešu dramatiskā literatūra nav sevišķi bagāta ar izrādāmām komēdijām. Ja pazīstamais vācu teātra zinātnieks, Artūrs Kutčers, saka, ka drāma un komēdija līdzīgas tādēļ, ka abas balstās uz sarežģījumiem, tad tam liela taisnība. Jo veiklāki savīti sarežģījumi komēdijā, jo raitāki rit tās darbība, ja tā intrigējoša, jo teātra vadītāji var to ar „mierīgāku" prātu uzņemt repertuārā, nebaidoties no „iekrišanas." Un kurš teātra vadītājs gan gribētu „iekrist" mākslinieciskā un saimnieciskā ziņā? Visiem laugas dalībniekiem un zālē skatītājiem ir patīkami, ja zāle pilna un risināmā luga sasniedz cerēto mērķi.

Mūsu komēdiju rakstnieks Jūlijs Pētersons uzrakstījis vairākas komēdijas. Viņš dzimis 1880. g. Smiltenē, miris 1945. g. Rīgā. Viņa tēvs bija krodzinieks. Jūlijs studēja farmāciju Maskavā. Pēc studiju beigšanas strādāja par aptiekāru Bauskā un Majoros. Izdeva un vadīja satīriskos žurnālus Dadzis 1912. g. un Lietuvēns no 1913. līdz 1915. g. Bijis tiesu izpildītājs Rīgā. No 1937. līdz 1940. g. vadīja savu spiestuvi Rīgā. Pētersons bija čakls rakstītājs, viņa spalvai pieder 20 komēdijas. Viņš zobojās par pilsonības garīgo tukšumu. Vēlāk viņš savas komēdijas piebārstīja ar labsirdīgu humoru. Darbība noris pilsoņu sabiedrībā. Viena no visvairāk izrādītām komēdijām ir 1931. g. uzrakstītā Piekļīdušais kaķēns, kura pavēr skatu jaungadātnieku dzīvē un jaunatnes āudzināšanā, kam jānoris „stingrās tikumības un mantas stāvokļa piemērotajās robežās."

Šo Jūlija Pētersona komēdiju izvēlējies Čikāgas latviešu teātris un ar to atklās sesonu sestdien, 22. septembrī Hull House. Atkārtojums notiks svētdien, 23. septembrī. Režija režisora V. Hermaņa rokās.

Esmu dzirdējis sakām: „Dzīve ir pārāk nopietna, tādēļ pēc grūtā dienas darba gribas pasmieties un aiziet tā sakot gaišākā vidē — gribas pasmieties"... Domāju šoreiz skatītāji varēs pavadīt tikamus brīžus, skatoties aktrises Māras Antēnas stingrībā, vai piekļīdušā kaķēna — Rūtas Hincenbergas, veiklībā un izdomā iegūt to, kuru iecerējusi sirds.

Otto Krolls.

HENRIKU IBSENU PIEMINOT

(1838. 20. 3. — 1906. 23. 5.)

Sakarā ar Henrika Ibsena 50 gadu nāves dienas atceri tiek ne vien daudzināts viņa vārds pasaules presē, bet arī sarīkotas viņa lugu izrādes kā Eiropā, tā ārpus tās. Arī latvieši, kas 19. g.s. lielākā drāmatiskā rakstnieka darbus savā laikā uzveda ne tikai abos lielajos Rīgas teātros, bet provincē un pat uz dažām lauku skatuvēm, šogad Amerikas kontinentā godina lielā dzejnieka piemiņu, līdz ar to skatītājiem sniedzot nopietnu, drāmatiska piesātinātu izrādi. Šeit ierosme pieder Čikāgas latviešu teātrim ar O. Krollu priekšgalā. ČLT, kā zināms, šai pavasarī sarīkoja Ibsena drāmas Spoki izrādes ar viešņas Annijas Simsones piedalīšanos Čikāgā un apkārtējās latviešu kolonijās, kur visur guva lielus panākumus. DV dienas ievadot, 1. septembrī Krest teātrī, Toronto notiks ČLT Spoku izrāde ar ievērojamo aktrisi Anniju Simsoni Alvinga kundzes lomā.

Norvēģijas dzejnieks Ibsens ar saviem ideju bagātiem un dziļi drāmatiskiem dzejas darbiem ir cēlis lielā cieņā savu dzimteni un ieguvis sev pelnītu slavu tālās jo tālā zemēs. Gan būdams mazas tautas pārstāvis, viņš, kā universāls gars, pieder tautu tautām. Ir saprotams, kamdēļ viņam savā laikā ir bijusi tik milzīga ietekme visu Eiropas lielo taptu literatūrā, skatuves mākslā un sabiedrisko jautājumu diskusijās. Mākslas jaunradē bija radies dižgars, kam pašam bija savs stils un pašam savs ceļš. Pagājušā gadsimta 80. un 90. gados Eiropā nebija neviena nopietna teātŗa — it sevišķi Vācijā — kas nebūtu ar visu sirdi centies izrādīt Ibsena aizrautīgās problēmu lugas, nedz arī literāra žurnāla, kas plaši nerakstītu par šīm skatuves mākslas novitātēm. Ir atzīts fakts, ka Ibsena drāmas vairāk spēlētas ārpus Norvēģijas nekā pašā dzimtenē. Arī darbu izpratne tur bijusi nesalīdzināmi dziļāka nekā Norvēģijas teātros, kas visu laiku pārlieku turējušies inscenējumos un tēlojumos pie reālas vides.

Vācu bibliogrāfijā par Ibsena darbiem un viņa personību var atrast tādu milzumu aistētiski filozofisku un literāru kritisku apceru, arī apceŗigu psihologisku studiju un sociālās dzīves noskaidrojumu, kādus palaikam raksta tikai par dižām un vienreizīgām personībām ar lielu jaunrades diapozonu. Par Ibsena domu bagāto drāmatiku runājot, autoritātīvi spriedēji norvēģu dzejnieku bieži min trijotnē ar Sofoklu un Šekspīru, vai nostāda blakām Hebelam, L. Tolstojam un morālfilozofiem Ničšem un Kierkegardam. Par Ibsena čaiļrades ietekmētiem viņa problēmdrāmas turpinātājiem ieskata Strindbergu Zviedrijā, Hauptmani Vācijā un Šovu Anglijā.

LIELS IEGUVUMS LATVIEŠU LASĪTĀJIEM

Beidzot arī mums, latviešiem, ir pieejama tā grāmata, ko tik kāri lasa cilvēku miljoni visās tautās. Tā tulkota ļoti daudzs valodās.

Grāmatas autore ir jauna francūziete, kas dzīvoja no 1873. līdz 1897. g. Viņas vārds — Terēze Martēna. Grāmatas nosaukums — Histoire d'une âme — Kādas dvēseles stāsts." Garīgo vērtību ziņā tā ir īsta zelta grāmata.

Nav šaubu, ka visiem labas gribas latviešiem, kas šo grāmatu lasīs, tā dos daudz: dziļu aistētisku baudījumu, jaunu skatu uz dzīvi un ikdienišķās dzīves problēmām, dziļu dzīves jēgu un prieku, daudz praktisku zināšanu garīgās dzīves veidošanā.

Ka šī grāmata cilvēkiem patīk un tie tajā rod daudz gaismas un siltuma, pierāda arī tas fakts, ka kāds vācu garīdznieks, kas krita Otrā pasaules kara laikā, 1935. g. man pašam apliecināja visus šīkos datus un notikumus šīs grāmatas autores un viņas ģimenes locekļu dzīvē. Es nebrīnēšos, ja arī daudzi latvieši šo grāmatu izlasīs 50 vai pat vairāk reižu.

Sevišķā veidā autori un viņas grāmatu mīļi bijušie karavīri, kuŗu lieli pulki apmeklējuši Terēzes Martēnas kapu Lizjē pilsētiņā Francijā. Viņi nesa šai varoņīgajai jaunavai, kas cīņās, ciešanās, drosmi bija līdzīga visvaroņīgākajiem karavīriem, savu visdziļāko pateicību par sniegto garīgo un laicīgo palīdzību.

Bez šaubām, katrs latvietis, sevišķi mūsu jaunatne, kas tik ļoti tiecas pēc cēliem ideāliem, gribēs to izlasīt. Terēze Martēna rāda visaugstāko ideālu, kuŗa dēļ ir vērts pūlēties, cīnīties, ciest.

Grāmata tulkota labā, viegli lasāmā latviešu valodā (izņemot dažus sīkumus, ko varēja izteikt vēl latviskāk). Tulkotājs ir Luvēnas universitātes (Beļģijā) absolvents Jāzeps Trizna, vairāku valodu pratējs, apveltīts arī dzejnieka un gleznotāja spējām.

Grāmatu izdevis nesavtīgais tautas un Dieva kalps Mgr. B. Sloskāns, kuŗa adrese ir: Son Exc. Mgr. B. Sloskāns, Abbaye du Mont Cèsar, Louvain, Belgique (Belgium). Grāmatas apdare būs ļoti pievilcīga, lai atbilstu tās vērtīgajam saturam: labs iespiedums, vāki ar zīmējumiem zeltā, tai būs pāri par 400 lapaspušu, un tā maksās 4.50 dol. Trūcīgiem ir paredzēti lieli atvieglinājumi, jo izdevējs grib, lai grāmata nonāktu katra latvieša rokās.

B. Krastiņš

Henrika Ibsena 50 gadu nāves dienas atceri tiek ne vien daudzināts viņa vārds pasaules presē, bet arī sarīkotas viņa lugu izrādes kā Eiropā, tā ārpus tās. Arī latvieši, kas 19. g.s. lielākā drāmatiskā rakstnieka darbus savā laikā uzveda ne tikai abos lielajos Rīgas teātros, bet provincē un pat uz dažām lauku skatuvēm, šogad Amerikas kontinentā godina lielā dzejnieka piemiņu, līdz ar to skatītājiem sniedzot nopietnu, drāmatiska piesātinātu izrādi. Šeit ierosme pieder Čikāgas latviešu teātrim ar O. Krollu priekšgalā. ČLT, kā zināms, šai pavasarī sarīkoja Ibsena drāmas Spoki izrādes ar viešņas Annijas Simsones piedalīšanos Čikāgā un apkārtējās latviešu kolonijās, kur visur guva lielus panākumus. DV dienas ievadot, 1. septembrī Krest teātrī, Toronto notiks ČLT Spoku izrāde ar ievērojamo aktrisi Annīju Simsoni Alvinga kundzes lomā.

Vienmēr acu priekšā paturēdams svarīgo idējisko līniju, Ibsens vispusīgi diskutē par izvirzīto problēmu, līdz nonāk pie sava viedokļa darbos viņš kļūst arī vienpusīgs, ne katrreiz savu atziņu izteic nepārprotamā skaidrā gala formulējumā, bet bieži šo un to patur sev kā „noslēpumu." Tāda rezervācija saprotama. Problēmu diskutēšanai var būt ne tikai viens, bet daudzreiz vairāki gala secinājumi, pat diametrāli viens otram pretēji. Ibsens karsti aizstāv savu nostāju, sniedzot plašu psiholoģisku motivāciju, bet to ar varēm nevienam neuzspiež. Viņš neklūst arī politiski tendenciozs, nelieto aplausu retoriku, nedzenas pēc afektācijas, jo literārā darbā patur vērā augstākus ētiskus un aistētiskus mērķus.

Kā jau problēmu lugās Ibsena cilvēki nav vienkārši sadzīves laudies, bet komplicēti raksturi ar mīklainu, pretrunīgu un grūti atminamu dvēseles dzīvi. Tos pētīt, skaidrot un atšifrēt savā mākslā ir bijis dzejnieka lielākais prieks. Var tiekt, cik Ibsenam lugu, tikpat daudz problēmu ideju, kas nekad neatkārtojas. Arī cilvēku sejas vienmēr jaunas. Tā ir bezgala plaša daiļrade.

(Turpinājums 4. lpp.)

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Bij. Nac. operas baletēze A. Tromberga Babičeva Adelaidē vada baleta studiju, ar kuŗu audzēkņiem jau iestudēti 6 baleti. Studijā patlaban mācās vairāki simti audzēkņu, to starpā 30 latviešu meitenes. No jaunajām latviešu baletēzēm 16 g. v. Regina Ploksta šai rudenī iedrāsies Anglijā, lai turpinātu studijas Sadlersa Velsa baleta skolā.

Dziedones Elzas Zīvertes un pianistes Nelliņas Zālītes otra koncertturneja Vācijā notiek laikā no 6. līdz 26. augustam. Mākslinieces apmeklē sardžu un darba vienības, veco ļaužu mītnes un dažas nometnes.

Grafiķis un gleznotājs Juris Soikāns pēc 8503. Kaiserslauternas darba rotā 4 pavadītiem darba gadiem savus pienākumus tur izbeidzis. Viņš uzaicināts par Ramšteinas lidlauka mākslas studijas vadītāju. No 20.-22. jūlijam Ramšteinā mākslinieks rīkoja savu darbu izstādi, kur bija skatāms ap 580 gleznu un grafiku. J. Soikāna jaunā adrese — Kaizerslautern, Benzinoring 47.

Stokholmās tuvumā Melāra salā pie Eperē trešo vasaru notiek izrakumi, kuŗos piedalās arī latviešu archaiologs Dr. V. Ģinters. Šīs vasaras izrakumi devuši bagātus atradumus, kas liecina, ka šai vietā varbūt jau vidējā dzelzs laikmetā priekš apm. 1100 gadiem bijusi tirdzniecības pilsēta, krietni vecāka par slaveno Birku.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgrunšnieces viņete ROMĀNS

(21. turpinājums)

„Bet es tevi esmu mīlējusi visus šos gadus — bez ierobežojuma. Un man nav kauns atzīties — jau pirmajā naktī, kad tu ieradies pie Vaivariem un gāji manai gultai garām, es vēlējos, lai tu apstātos un pateiktu kaut vai tikai vienu vārdu."

„Tu biji viena — un tev vajadzēja kāda stiprāka. Tā ir saprotama un gluži sievišķīga tieksme."

„Nē, Jāni. Tā bija mīlestība. Un tā vēl šodien ir mīlestība. Jo tu man esi kļuvis tik tuvs, kā man neviens cits cilvēks nav bijis — ne tēvs, ne brālis. Tu man esi devis visu, ko vien vīrs savai sievai var dot — laimes izjūtu, patvērumu, mieru, tikai vienu ne: savu vārdu. Kāpēc vēl ne, Jāni? Kāpēc? Iesim, liksim sevi salaulāt, radīsim īstu ģimeni, kuŗā netrūkst ne mīlestības, ne bērnu smieklu."

Viņš īsi iesmējās.

„Tev taisnība, Monika. Nelaikis darba laužu vadonis un visu mīlotais tēvs un gudrais skolotājs Staļins arī mīlēja bērnus, un mūsu pienākums radīt tos pēc iespējas lielā skaitā, lai tēvijas uzbūves darbs būtu nodrošināts arī nākamajā paaudzē. Kā man tas pašam neienāca prātā jau agrāki?"

Monika atlaida viņa roku.

„Iesim. Rītu agri jābūt fabrikā. Iesim tālāk tāpat kā līdz šim — blakus, bet simtiem kilometru viens no otra."

⁂

Kā jau Imants bija paredzējis, nākošajā dienā visus trīs apbalvotos iesauca fabrikas direktora istabā, kur tos sagaidīja partijas sekretārs, kas viņiem izskaidroja, cik atbildīgs un goda pilns uzdevums viņiem uzticēts.

„Protams, šai grūtajā ceļā jūs, biedri, nedosities vieni. Jums brauks līdzi, kas ne tikai prot valodu, bet kas svešajā zemē jums varēs palīdzēt arī ar padomu. Jums, droši vien, būs jāpiedalās dažādās pieņemšanās, rautos un iedzeršanās. Jūs vadīs pa fabrikām, rādīs turienes sasniegumus un mēģinās izvaicāt par mūsu darbu. Kaut arī starp mūsu brālīgajām republikām pastāv cieša draudzība un vācieši neuzvaramajai Sarkanai armijai un tās ģeniālajam vadonim, lielajam maršalam Staļinam parādā mūžīgu pateicību par atbrīvošanu, mums tomēr jābūt uzmanīgiem."

Cik ilgi mēs tur paliksim?" Veiķe ievaicājās.

„Trīs nedēļas," sekretārs atbildēja, „jums paredzēts garš brauciens — Berlīne, Drēzdene, Leipciga, Gera un citas pilsētas. — Redziet, ko visu iegūst padomju strādnieks! Vai kapitālistiskajās zemēs iespējams, ka strādnieku apbalvo un sūta uz ārzemēm? Nekad!"

„Ak Berlīni arī redzēsim?" Grauds pārvaicāja, „es gribu redzēt, kur Hitlers nošāvās."

„Jau pirmajā dienā, biedri. Jums jābrauc tieši līdz Berlīnei, tad pēc pāris dienām tālāk. — Tagad vēl sekojošais: katram jāapgādā trīs fotografijas. Pasēm. Bet nenesiet vecas. Un te jautājumu lapas — tās mājās aizpildiet un rītu atnesiet atpakaļ. Kopā ar fotografijām."

„Kur es rītu ņemšu fotografijas?" Grauds runāja pretī, „labi, ja līdz sestdienai iztaisīs."

„Tās var vēlāk, ja nav mājās gatavas," sekretārs piekāpās, „bet jautājumu lapas jau rītu."

„Mājā gatavas!" Grauds iesmējās, „it kā mēs kādas kino zvaigznes: paņem tikai no kabatas, paraksties un še! Te mana bilde, karini pie sienas!"

Arī sekretārs laipni pasmaidīja par veiklo joku, un visi draudzīgi šķīrās.

Gaitenī Grauds, Veide un Imants vēl brīdi palika kopā.

„Pie fotografa iesim visi trīs reizē," Imants ieteica, „man nav kārtīga uzvalka, un tev, Veide arī nav. Fotografēsimies visi Grauda jaunajā kārtā."

„Tev jau viņš būs par mazu," Grauds nopētīja Imanta plecus, „izspīlēsi man piedurknes."

„Nav jau gamašas, ko var izspīlēt," Veide mierināja, „nu, — ko jūs sakāt par šito večerinku uz prūšu zemi? — Nebijis tikai tas politruks līdzi!"

„Ko tu būtu darījis, kas pavadonim nebūtu jāredz?" Imants nopietni un cieti noprasīja, jautājumu lapas šķirstot, „nedzirdēji, ko teica? Mēs būsim savas zemes sūtņi, tās labākie dēli, uz ko svešie skatīsies un vērtēs. Un vērtēs nevis tevi vai mani, bet vērtēs zemi, no kuŗas tu nāc."

„Jā jau, jā," Veide sarāvās, kā pātagu dzirdot, „vai nu es par politiku? Es jau tikai tāpat... tā sakot, Berlīnē piemeitām aiziet, vai tā..."

„Pie meitām tu tepat vari aiziet. Tāpēc tevi partija nesūta uz Berlīni," Imants neatlaidās, „tu nebrauc velnu dzīt, bet mācīties un reprezentēt."

„Lai nu, lai," Grauds mēģināja mierināt, „trīs nedēļas kopā būs jābrauc, tad jau labāk, ja mēs visi trīs pa draugam. Nevajag plēsties. Un par Veidi, Augar, — tur nav, ko šaubīties. Viņš no partijas līnijas ne soli. Es jau viņu kā puiku pazinu."

„Vai toreiz, kad viņš te mazpulku diženo tēloja?" Imants griezīgi vaicāja.

„Kuŗš puika tai laikā nebija mazpulkos?" Grauds nemierīgi vēroja Veidi, kam lūpas pēkšņi bija kļuvušas šauras un zilas, bet acīs parādījās nemiera un sāpju izteiksme.

„Kā sistam sunim," Imants nodomāja, Veides bailes redzot, „pietiks. Tie tagad abi būs miksti."

Viņš strupi pārtrauca sarunu un aizgāja uz savu nodaļu.

„No šītā tu labāk uzmanies," Grauds, Imantam acīm sekodams, pamācīja Veidi, „tas man liekas viens no tiem, kas gan aizmirst to, ko pats kādreiz darījis, bet nekad to, ko cits teicis."

Veide no nobīļa vēl nebija īsti atguvies.

„Kā tu domā — aizmirst, ko pats kādreiz darījis? Vai tad viņš kādreiz šo vai to?"

„Kas to zina? Bet divaini ir, ka vienmēr, kad vien kāda runāšana par Ulmaņa vai vācu laikiem, ka tad viņš neateceras. Pašus laikus atceras, bet par sevi neateceras, un tad viemēr gatava aizbildināšanās, ka Liepājā uzbrukumā kontuzēts, un ka atmiņa zudusi. Bet ko grib, to ateceras ļoti labi."

⁂

Monika mājās ieradās tikai ap astoņiem vakarā, nogurusi un iznīkusi. No darba nākot viņa pie veikala bija ieraudzījusi rindu. Bija solītas siļķes, bet pēc divi stundu gaidīšanas rinda izklīda, jo izrādījās, ka bija pievesti tikai daži kāli nežāvētu reņģu, un tie paši, kas pirmie rindā bija nostājušies un pa reņģei dabūja, sodījās, ka esot jau ar smaku. Veltīgi izpa reņģei dabūja, sodījās, ka esot jau ar smaku. Veltīgi izgaidījusies, arī Monika bija aizklīdusi līdz ar pārējām sievām, bet pa ceļam uz mājām, iedomājusi, ka sen jau nav aizstaigājusi līdz Molotova kolchozam. Tas gan bija gandrīz pusceļā uz Ķemerēm, bet no Zaļupiem viņa nekad nebija aizgājusi tukšā — dienu izstrādājušies kolchozā, Zaļupis ar sievu vakaros sakopa mazo, paša ziņā atstāto zemīti, un turēja vistas. Tā viņiem gandrīz vienmēr bija olas pārdošanai.

Trīs stundās viņa bija atpakaļ — bet šoreiz bez guvuma. Stundu pirms Monikas ierašanās Zaļupis pēdējo olu bija pārdevis.

Monikai pārnākot, Imants sēdēja virtuvē pie galda un minstinājās ap jautājumu lapām.

Bija jautājumi, kas jau neskaitāmas reizes bija atbildēti, bet šajās lapās bija vesela virkne jaunu. Atbildes domājot, bija sakrēšļojis, un Monika, virtuvē ienākusi, pirmajā brīdī Imanta nemaz nemanīja, bet ieraudzīja tikai tad, kad viņš, it kā no sapņa izraucēts, sarāvās un pacēla galvu.

„Ak tu! Nobiedēji mni! Ko tu durni tumsā? Būtu labāk uzlicis kartupeļus!"

Neveiksme veikalā un pie Zaļupiem viņas balsi darīja skarbu, bet Imants to neievēroja.

(Turpinājums sekos)

---

s tieši uz vecās Marseļas os-
rēja redzēt lielākas un mazā-
ur kuŗām varēja cerēt aizai-
ju kuģim. No cietokšņa varē-
te Kristo ieslodzījuma salu.
bija laimējies izbēgt, vai tad
p desmit metru augsto mūri

visi, bet tikai viens no visas
s rikojās. Tas bija kāds ap
ācietis, kas, pēc paša izteicie-
vieglā svara boksa meistars.
alagus vienu otram galā, No-
ieku kantīnē izbeidzās dzērā-
ēness noslēpjas aiz mākoņiem,
malas tādā vietā, kur ap div-
acionētais stargs to nevarēja
pārmeta palagu virvi pār val-
alagus turēja, un bokseris lē-
līdz ūdens malai.

ns pusdienām bokseris bija at-
reiz izskatījās pēc īsta bokse-
auzītas zilas, lūpas no asinai-
šas divreiz tik biezas, un pār
lumi.

paspējis noairēt ne divi simti
patruļa to bija saķērusi. Pēc
i maigas izmeklēšanas franču
novests cietokšņa sardzes tel-
idījis forta adjutants un pieci
rieļa pārmācīšana bija ilgusi
būtu vēl turpinājusies, ja bok-
olījies nekad savā mūžā vairs
ā likās, tad leģionā vīru solī-
okseri iedalīja nākošajā trans-

un Rūrika grupu saģērba maz-
plāsīja visus privātos objektus,
kujamos piederumus, kāpoti un
solī aizveda līdz Maršeļas ostai.

inājums sekos)

V. PALMA RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fai rview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESIBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

EUCLID — BLOOR rajonā: 7 istabu, 2 stāvu dubultķieģeļu atsevišķa māja, 2 vannas, 2 virtuves, dubultgarāža. Iemaksa $3.000, kopīgā cena $14.500. Māja bez parādiem.

DANFORTH — BROADVIEW raj.: 6 istabu atsevišķa kieģeļu māja, eļļas apkure, skaists dārzs un garāža. Iemaksa $2.500, kopīgā cena $12.600.

EGLINTON — YONGE raj.: 7 istabu 2 stāvu dubultķieģeļu atsevišķa māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāža un ļoti liels dārzs. Iemaksa $3.500.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

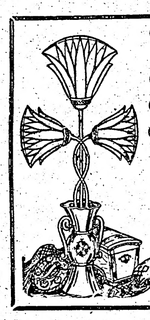

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības
- salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

EGLĪŠA—RADIO

Labo: televizijas, radio, auto radio aparātus, plašu spēlētājus un citus elektriskus aparātus.

Ja vēlaties pirkt televizijas, radio vai plašu spēlētājus, jums noteikti atmaksāsies, ja vispirms ienāksit pie manis.

Atvērts līdz plkst. 9.00 vakarā 6 dienas nedēļā.

161A Roncesvalles Ave, tel. LE 7-1401, Toronto

MEDIKAMENTU SAINĪŠUS UZ LATVIJU

LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 8-2003 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā 123 Huron Street	Central Meat 928 College St.
All Nations Book and Film Service 340 College St.	Lotus Florists 802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus
Pocos Meat Products 376 College St.	Rūta Restaurant 994 Dundas St., West
Balint Newspaper and Book Store 272 Spadina Ave	Atlantic Restaurant 1330 Dundas St., West
	Modern Delicatessen 746 Dovercourt Rd.

RIETUMU DAĻĀ

Atlas Food Store 1533 Queen St., West	Little Riga 343 Roncesvalles Ave.
Spring Marketeria 113 Roncesvalles Ave	Pieņem arī jaunus abonementus
Venus Florists 231 Roncesvalles Ave.	E. J. Groceteria 384 Roncesvalles Ave
Pieņem arī jaunus abonementus	High Park Food Market 1663 Bloor St., West

AUSTRUMU DAĻĀ

Ansmits Groceries 274 Parliament St.	Broadview Bakery and Delicatessen 731 Broadview Ave
Calla Florists 727 Danforth Ave	

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdiena: numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā izbraucēji nedēļas nogalēs var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

SAULAINĒ pie pārvaldnieka Rudzīša kunga

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

BROADVIEW — BROWNING:

Iemaksa $2.500 6 istabu dubultķieģeļu savrupmājai. Moderna virtuve, eļļas apkure, garāža. Izmaksāta māja. Pilna cena $13.900.

ST. CLAIR — VAUGHAN RD.

Iemaksa $6.000. 10 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāža un iekopts dārzs. Prasītā cena $23.000.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

T. GORDON TODD LIMITED

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-5336

REALTOR

Palīdz aizdevumu sagādē

418 Main St., East, Hamilton

MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atlaujas

AUG. MASINGS

100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

SAIŅUS UZ LATVIJU

un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak.

Izmantojiet izdevību 1 dienas izbraukumiem pa ezeru ar kuģi

S.S. CAYUGA

Ik dienas uz Niagara on The Lake un Queenston. Labi saskaņoti tālākie braucieni uz NIAGARA FALLS un BUFALLO

Kuģošanas laiki

RĪTOS: plkst. 9.00 ik dienas

PĒCPUSDIENĀS: plkst. 2.55 pp. trešdien, piektdien, sestdien un svētdien.

VAKAROS: plkst. 6.15 pp. pirmdienās, otrdienās un ceturtdienās.

Braukšanas maksas:

Pieaugušiem turp un atpakaļ $3.25, vienā virzienā $1.80.

Bērniem turp un atpakaļ $1.50, vienā virzienā 85c

- Ļoti labas atpūtas iespējas krastmalās
- Peldēšanās skaistajā Lions Beach
- Dejošana uz kuģa katru vakaru

Tuvākai informācijai zvanīt EM 3-5155, Toronto

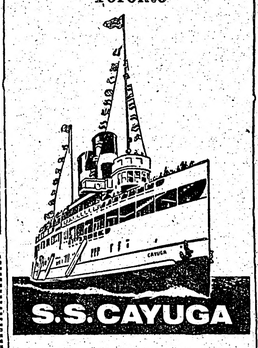

S.S. CAYUGA

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbniecība Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs. 415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St., telEM 4-0089

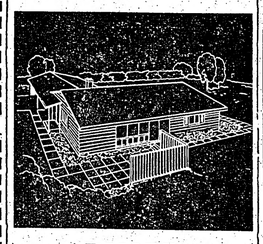

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

EGLINTON - Mt. PLEASANT atsevišķa māja, 7 lielas un gaišas istabas divos stāvos, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure, garāža un plats auto ceļš, liels un sevišķi skaists dārzs, tuvu satiksmei un veikaliem. Iemaksa $4.000. Zvanīt — P. AVOTIŅAM

bryant Gāzes krāsnis

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Atzīts speciālists ar 25 gadu praksi. Mūsu darbu pārbauda GAS Co pilnvarotie. Beidziet „šķipelēt" ogles, laiks pāriet uz automatisko eļļas vai gāzes apkuri!

Lūdz zvanīt LE 1-2554, 15 Barton Ave, Toronto

Mūsu firmas darbus veic latviešu meistari. Speciāla atlaide latviešiem ARTURS GĀRNEJS

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665

Pēc darba, RI 5213

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Organizācijām rabats

LEASIDE ESSO GARAGE

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

928 Millwood Rd.,
Toronto
Tel. HU 8-5152, mājās AM 7-4782

Imperial ESSO benzīns un eļļas

AUTO REMONTI ● VISI DARBI GARANTĒTI

L. Alders MĒRENAS CENAS L. Marovskis

LA PĀRSTĀVIS ŅUJORKĀ (ASV)

- Pieņem jaunus LA abonementus
- Iekasē abonēšanas maksas
- Pieņem sludinājumus.

Adrese: Mr. A. LĀCIS,
101 Brightwater Court Brooklyn 35, N.Y. U.S.A.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

LATVIJAS AMERIKĀ MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtinājumus pieņem:

spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239 un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada

Sestdien, 1956. gada 11. augustā

OSK

F

APMEKLĒJIET M

343 - RONC

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Sporta draugi, sporta

neit

SESTDIEN, 18. AUGU

SPORTA

SIDRA

Dejošana pie izmeklēta

Katram dalībniekam bū

20 jautājumiem par sp

ieguvējam godalga.

Apmeklēt

LSAK u

BURLA

FURN

619 QUEEN ST

TEL.

(Agrākais iece

SPECIĀLA SEZO

VISLĒTĀKĀS CENAS

KELVINATO

TELEVIZIJAS U

Latviešie

ALBERT'S

Latviešu pār

375 BROADVIEW AVE.

Piedāvājam labākās kvali

gaumē, kā arī visus

Visu šķirņu maizes un cep

no labākām balt

DA

PĀRTIKAS

581 PAPE Ave. Toronto,

Veikals atvērts no 7.30 -

gaļas izstrādājumus' eiro

gaļas produktus un delik

Paldies. Ipašu

HENRI

drāma

PĒRS

no norvēģu valoda

Illustrējuši: A. REK

Grāmata grezn

DA

DV GR

123 Huron S

Izsū

(Grāmatnīca atvērta ik di

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

RETS GADĪJUMS!
Prasītā cena $9.000 šai 6 istabu dubultķieģeļu mājai Bloor — Dundas rajonā. Tas tāpēc, ka šis un tas jāpielabo; ir dārzs un garāža. Tūlītēja ievākšanās, $50.00 mēneša maksājums, $3.000 iemaksa. Ideāls pirkums.

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

Sporta draugi, sporta ienaidnieki, sportisti un neitrālie!

SESTDIEN, 18. AUGUSTĀ, PL. 8.00 VAKARĀ

SPORTA BALLE SIDRABENĒ

Dejošana pie izmeklētas skaņu plašu mūzikas ◉ Katram dalībniekam būs dota iespēja atbildēt uz 20 jautājumiem par sportu. ◉ Pirmās vietas ieguvējam godalga. ◉ Ieeja 1 dol. no personas.

Apmeklēt mīļi aicina
LSAK un Sidrabenes pārvalde

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Aculiecinieki, kas būtu redzējuši kaušanos Jāņu ballē

Brigmaņa farmā pie Burlington 1954. g. 19. jūnijā ap plkst. 11.00, lūgti atsaukties uz oferti 975 šīs av. kantorī.

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-8141, vakaros MA 0141
Runā vācieši un krieviski

MEKLĒ
JŪLIJU KRISTAPA d. CIMMERMANI,
dzim. 1923. g. Irlavā.
Ja kāds ko zinātu par viņa likteni, lūgts rakstīt
V. PĒTERSONEI,
247 Withrow Ave, Toronto, Ontario, Canada (954)

MEKLĒ
ALIDI FREIMANI,
dzim. 1902. gadā, ar dēlu Gunāru, dzim. 1933. g.
Ir ziņas no māsām Elzas un Marijas. Lūdz rakstīt: Mrs. DZIDRA GRANTS, 1208 Dunham S.E. Grand Rapids, Mich., U.S.A. (978)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis — 2 istabas un virtuve High Park — Roncesvalles rajonā. Uz vēlēšanos arī garāža. Tel. LE 3-6047, Toronto. (977)

IZĪRĒJAMAS divas lielas nemēbelētas istabas un virtuve Danforth — Pape rajonā. Tel. RI 3612, Toronto. (945)

IZĪRĒJAMAS divas istabas, virtuve un saules istaba. Lūdz zvanīt pēc plkst. 6 vak. HA 4844, Toronto. (953)

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas istabas pagraba telpās. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt LE 3-9308. Toronto. (985)

IZĪRĒJAMA viena istaba ar vai bez mēbelēm. Parkošanas iespējas. — Tel. RO 6-1314, Toronto. (988)

LA pārstāvis SUDBURY,
V. KĀRKLIŅŠ,
136 Lourdes St. Sudbury, Ont.
Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

---

Vecāks pāris meklē
NEMĒBELĒTU ISTABU
ar virtuves lietošanu.
Danforth - Victoria Park rajonā. Zvanīt CL 1-9220, Toronto (976)

HIGH PARK rajonā izīrējama liela, glīta, nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Tel. LE 5-3589, Toronto.

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba un virtuve pilsētas centrā, laba satiksme un iepirkšanās. Zvanīt WA 3-9194, Toronto. (984)

HIGH PARK — RONCESVALLES rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar vai bez virtuves. Tel. LE 2-0047, Toronto. (982)

BLOOR — RUNNYMEDE rajonā izīrējama istaba ar vai bez mēbelēm. Parkošanas iespējas. Tel. — RO 7-4466, Toronto. (983)

CARLTON — PARLIAMENT rajonā izīrējama glīta mēbelēta istaba vienai vai divām personām ar vārīšanas iespējām vai atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos arī garāža. Tel. WA 3-4842, Toronto.

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos garāža, 18 Cambridge Ave, tel. RI 3887, Toronto. (952)

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

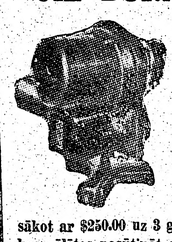

UDENS SILDĪTĀJS $120

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6588

10% ATLAIDE / 10%
PASREIZĒJIEM PASŪTINĀJUMIEM.

Lielā izvēlē labākās angļu drānas. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, labākās oderes un pārējos piederumus

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6818

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA RUMBA SWING

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACH
175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās un izziņa katrā laikā
Aukstā gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

Nupat saņemta plašākā pavāru grāmata latviešu valodā
M. KRONES-BALDUMAS
IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS
Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz illustrāciju, no kurām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.
Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont.

BURLAKOFF'S FURNITURE
619 QUEEN ST., W, TORONTO.
TEL. EM 8-6812
(Agrākais iecelotājs no Baltijas)
SPECIĀLA SEZONAS IZPĀRDOŠANA.
VISLĒTĀKĀS CENAS. DODAM UZ NOMAKSU
KELVINATOR

- BAGĀTĪGA MĀJAS un KANTORA MĒBEĻU IZVĒLE
- Lielie un mazie automatiskie ledusskapji
- Veļas mazgājamās mašīnas
- Elektriskās plītis u.c. elektriskie aparāti
- mājas vajadzībām.

TELEVĪZIJAS UN RADIO APARĀTI
Latviešiem 5% atlaide

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4475
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām
ALBERTS JAKUBAITIS

DAUGAVA
PĀRTIKAS PREČU VEIKALS
581 PAPE Ave. Toronto, tel. GE 9113. (1 bloku no Danforth)
Veikals atvērts no 7.30 - 9.30 vakaros. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts.
Paldies. Īpašn.: O. DARZIŅS un E. OZOLIŅŠ

HENRIKA IBSENA
drāmatiska poēma
PĒRS GINTS
no norvēģu valodas tulkojis J. AKURATERS
Illustrējuši: A. REKHEMS un H. GRICEVIČS.
Grāmata greznā iesējumā. Cena $4.80
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario
Izsūtām pa pastu
(Grāmatnīca atvērta ik dienas līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 19. augustā draudzes nometnes iesvētīšana, brīvdabas dievkalpojums pie Elka parka aiz Tannersvilles, māc. R. Zariņš un A. Ozols, karoga pacelšana un akts.

Svētdien, 26. augustā, Betlemes baznīcā, plkst. 12 dienā DV vīru koŗa jaunā karoga iesvēte, māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Bronksā, sv. Toma baznīcā otrās svētdienas rītā — 12. augustā, pl. 9.00.

Port Vašingtonā katra mēneša pirmajā svētdienā.

Hempstedē dievkalpojums 25. augustā, plkst. 6 vakarā.

ČIKAGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katrā svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas dr. 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 12. augustā, plkst. 11.00 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2220.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minepoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langiņs.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mītulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Fort William, 560 May St.

Māc. V. Sēferis, 559 Piccadilly St., London. Ont.

St. Katarīnā 11. augustā, plkst. 7 vak. Kristus baznīcā svētvakara dievkalpojums.

Londonā 12. aug., plkst. 9 no rīta Trīsvienības bazn. dievkalp.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja basn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

12. augustā dievkalpojums sv. Andreja baznīcā plkst. 11 rītā.

19. augustā dievkalpojums Sidrabenē.

26. augustā dievkalpojums sv. Andreja baznīcā, plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. augustā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

26. augustā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Bramptonā Latviešu ev.-lut. dr. dievkalpojums, 19. augustā, plkst. 1.30 pp. Grace United baznīcā.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trisvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze

Hamiltonā, 17 Foster St, tel. — JA 2-7686.

Dievkalpojums svētdien, 12. augustā, 9.45 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā dievkalpojums 12. augustā, plkst. 2.00 pp.

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

12. augustā bērnu svētki.

19. augustā, pl. 7 vakarā Kapu svētku piemiņas dievkalpojums.

2. septembrī, plkst. 3 pp. skolas darba sākuma dievkalpojums.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft **Dr. Sudbury,** Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā sestdien, 11. augustā, plkst. 19 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 12. augustā, plkst. 14.00 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 12. augustā, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 19. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā dievkalpoj.

Kristīts Virdžinijtaunā: Roberts-Osvalds Ogriņš, Pētera un Maigas dēls.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 **Edmontonā**

Māc. Fr. Euperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

PAPE — TORRENS: 5 istabu bungalovs ar moderni izbūvētu virtuvi, ēļļas apkuri, privātu iebraucamo ceļu un garāžu, liels dārzs. Prasīts $10.500.

YONGE — LAWRENCE: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Ēļļas apkure, moderni izbūvēta virtuve, garāžu iespējas. Prasīts $13.500. Ļoti tīra, labi uzturēta māja.

LOGAN — DANFORTH: 6 istabu māja ar lielām istabām, modernu virtuvi, dubultgarāžu. Prasīts $11.900. Māja bez parādiem.

YONGE — EGLINTON: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Ēļļas apkure, liela moderni izbūvēta virtuve, garāžu iespējas. Prasīts — $14.500. Ļoti tīra māja.

BROWNING — LOGAN: 6 istabu, atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ēļļas apkure, moderna virtuve iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Prasīts $13.900 ar $2.500 iemaksu.

MT. PLEASANT — LAWRENCE: ļoti laba, atsevišķa 7 istabu māja. Udens-ēļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba ar dušu, privāts iebraucamais ceļš, garāža, dārzs. Lielas istabas, virtuvei blakus brokasta istaba.

DEPUTĀTU STRĪDI OTAVĀ

Pārdomas par parlamenta pēdējo sesiju

THE GLOBE AND MAIL PARLAMENTA KORESPONDENTA DŽ. BEINA SPECIĀLRAKSTS

Parlamenta sesija, kas pēc septiņiem mēnešiem tagad tuvojas noslēgumam, ir izraisījusi problēmas, kas paliks atmiņā ilgu laiku. Patiesībā dabiskās gāzes vada un spīkera problēmas bija tik lielas, ka tās aizēnoja gandrīz visas pārējās.

Valdībai nelabvēlīgi sesija sākās ar jautājumu, kas ievadīja krietna apmēra strīdu. Jautātājs bija Alisters Stjuvarts (Vinipegas ziemeļu CCF deputāts) un jautājums skanēja: „Vai nesen kāda lidmašīna no Kanadas nosūtīta uz Ēģipti un vai saņemti kādi eksporta pasūtinājumi uz šādām lidmašīnām?"

Ārlietu ministrs Pīrsons noteikti atbildēja, ka viņam nekas nav zināms. Tā bija pirmā atbilde no atbildīgu virknes, kas pierādīja dažu ministru zināšanu trūkumu. Tas novedā pie tā, ka visai sīkas lietas izvērtās par lieliem jautājumiem.

Izrādījās, ka valdība ir akceptējusi Harvard apmācības lidmašīnu pārdošanu Ēģiptei un ka pirmo jau gatavojas novietot kuģī. Līdz tam laikam, kad šīnī lietā uzdeva pēdējo jautājumu (pēc divām vai trim nedēļām), valdība, kas bija rīkojusies nenoteikti, vairs nevarēja ciest vārda „Harvard" skaņu.

Pirmās lielās debates notika par valdības likumprojektu, kas paredzēja nodrošināt 5% banku aizdevumu lauksaimniekiem, kam noliktavās glabājas nepārdota labība, bet kabatās visai maz skaidras naudas.

Visas trīs opozicijas grupas kritizēja valdību par aizdevuma piedāvāšanu lauksaimniekiem tieša avansa veidā, paredzot to izsniegt uz saimniecības uzglabājamiem labības krājumiem.

Stūrgalvīga cīņa norisinājās ap rezolūciju, kas atļautu likumprojektu iesniegt. Opozicijas cīņa sabruka, kad tirdzniecības ministrs Hovs paziņoja, ka viņa pacietība ir beigusies, piedraudot laut šai lietai ielīgt līdz sesijas beigām, stingri pasvītrojot, ka tādā gadījumā banku starplaikā aizdevumus neizsniegs. Tā opozicija piekāpās, rezolūciju pieņēma un likumprojektu varēja iesniegt.

Ārlietu debatēs degpunktā bija komūnistu Ķīnas valdības atzīšana un uzņemšana Apvienotajās Nācijās. Ārlietu ministrs Pīrsons arī nekavējās ar savu ziņojumu, bet tanī nebija nekā jauna.

Pīrsons deklarēja šādu valdības nostāju: „No vienas puses atzīšana jānoraida nekavējoties, bet no otras — jānoraida arī ieskati, ka komūnistu režīms Ķīnā nekad nevarētu tikt atzīts." Bet tā tas bija arī agrāk.

Viena no ievērības cienīgām šīs sesijas īpatnībām, kas turpinājās līdz pat dabiskās gāzes vadu debašu beigām, bija ministru prezidenta Sen Lorāna klusēšana. Izņemot atbildes uz jautājumiem vai iepriekšsagatavotu paziņojumu parlamentam nolasīšanu, ministru prezidents vairākas pirmās nedēļas turējās malā no parlamenta darba. Viņš gan vienu reizi runāja, kad debatēja par troņa runu, bet tā nebūt nebija viena no viņa labākajām runām.

Kad gāzes vada debates bija sasniegušas asuma kalngalu, premjēra klusu ciešanu sāka komentēt pat liberālais laikraksts „Winnipeg Free Press". Turpretīm aktīvi premjērs piedalījās debašu noslēguma posmā un jautājumā par spīkera Boduēna rīcību.

Tad Sen Lorāns teica runu, kas iepriecināja viņa cienītājus. Tas notika tad, kad viņš mēģināja pārliecināt spīkeru turpināt sava amata pildīšanu pēc tam, kad sakarā ar opozicijas uzbrukumu spīkers bija iesniedzis parlamentam atteikšanās lūgumu. Ministru prezidents atbildēja tādā veidā, ko nekādā ziņā nevarētu ieskatīt par nogurušu un interesi zaudējušu veca vīra (daži opozicionāri bija sākuši viņu dēvēt par vecu vīru) atbildi.

Kaut gan premjēra enerģiskā aizstāvēšanās patika viņa piekritējiem, taču runas saturs neapmierināja krietnu daļu valsts preses. Ministru prezidents pasvītroja, ka viņš esot atrunājis Boduēnu no soļa, ko tas pats atzīstot par nevajadzīgu, un, ka tā rīkojoties, viņu atbalstot parlamenta vairākums. „Winnipeg Free Press rakstīja:

„Valdības ticība Boduēnam nekādā gadījumā nevar izdzēst opozicijas pilnīgu neticību viņam. Nenovēršams fakts paliek, ka Boduēns ir zaudējis konservātīvās un CCF partiju uzticību, sakarā ar ko opozicija viņa rīkojumus var uzņemt ar aizdomām... Atsakoties pieņemt Boduēna atteikšanos, valdība ir pievērsusi „aklo aci" reālitātēm, kādas radījusi šī situācija, un valdībai nav taisnība." C. S.

Plūdi Pensilvēnijā

Pensilvēnijā, Rietumvirdžīnijā un citās vietās izcēlušies plūdi. Visvairāk cietuši rajoni ar Pitsburgu, kur pārplūdusi Ohaio upe appludinājusi milzu platības. Plūdi aizskalojuši tiltus un sagrāvuši ceļus. Ūdenslīmenis Ohaio upē ir 8 pēdas augstāks par normālo.

Pēc oficiālajām ziņām spriežot, galu dabūjuši 15 un bez vēsts pazuduši 5 cilvēki, vairāki tūkstoši ģimeņu palikuši bez pajumtes. Zaudējumu kopsummu vērtē uz 10 miljonu dolaru.

Henriku Ibsenu...

(Pārnesums no 5. lapp.)

Neviens no jaunākā laika drāmas klasiķiem psiholoģiski nav tik dziļi ieskatījies sievietes dvēselē kā Ibsens, apgāzdams ar to sen nodibinātu ieskatu, ka sievieti īsti var notēlot tikai sieviete, tāpat kā vīrietis vīrieti. Būdams dziļš sievietes iekšējās dzīves analītiķis, viņš savās drāmās ir atstājis brīnumbagātu sieviešu tēlu galeriju, kas psiholoģiski izzīmētas visās detaļās, kļuvušas cilvēcīgi tuvas teātra tēlotājiem un skatītājiem. Radot savus cilvēkus, galvenokārt sieviešu tēlus, Ibsens lietājis dažādus mākslinieciskās radīšanas paņēmienus, neizslēdzot psihoanalizi.

Ir lasīts, ka Ibsenu visnotaļ pievilkušas un saistījušas tā saucamās problēmatiskās sievietes. Tikai tās ir kļuvušas par viņa pētīšanas objektiem, tverot visas šīs personas sevišķās īpatnības, kā tās izpaudušās personiskajā dzīvē un attieksmēs pret citiem cilvēkiem un sabiedrību. Literāru materiālu ieguvis, galīgu tēla izveidošanu Ibsens vienmēr atstājis savai nemaldīgai jaunradītāja intuīcijai, pirmtēlam pilnīgi pazūdot. Par prototipu dažbrīd viņam noderējusi paša sieva Zuzanna. Brantam bijis kāds paraugs, jūras sieviete Elina konstruēta pēc dzejnieka paša piedzīvojuma Bergenē, kad saderinoties mistiski iemesti gredzeni jūrā, — bet tas bijis tikai ierosmei. Dzīvē nav bijusi ne Rebeka Vest, nedz Heda Gabler, nedz Ella Rentheima, nedz Elīna. Tās vitālas, īstas un patiesīgas, it kā no pašas dzīves īpatnības nākušas, kļuva tikai dzejnieka fantazijā un viņa dvēseles gaišredzībā.

Henriks Ibsens nav bijis daudzrakstītājs. Viņa literārā mantojumā nav daudz sējumu. Piecdesmit gadu laikā (1850-1899) viņš sarakstījis 25 lugas, no kurām 4 iesākumā laika darbi un vēl nepilnīgi, publicējis poēmas un dzeju krājumus. Ne stāstus, ne romānus nav rakstījis, no publikācijas atturējies, ko ar lielu veiksmi gan piekopis viņa draugs Bjernsons, reizē dzejnieks un politiķis. Sākotnēji dzejnieks jaunus darbus publicējis ik katru gadu, tad pārgadiem, bet pēc Ziemeļu varoņiem 1857. gadā un Džona Gabriela Borkmaņa 1896. g. pagāja pieci gadi, kad atkal radās jauna luga. Ar drāmu Kad mēs, mirušie, atmostamies 1899. g. izbeidzas viņa jaunrade. Savas dzīves pēdējos sešus gadus, kad bija slims, Ibsens dzīvoja lielā noslēgtībā un vientulībā. Mira 78 g. vecs.

(Turpinājums sekos)

Bērni čikāgā...

(Pārnesums no 4. lpp.)

„Tad tev drusku jāpieliek — vienu reizi manā vietā trauki jāmazgā."

Vakarā ir ugunskurs, kuŗu noskatīties ieradušies ap 200 vecāki un labvēļi. Bērni gatavojušies visu nedēļu, un tiklīdz skolas pārzinis H. Kreicers palīdz abiem mazākajiem nometnes dalībniekiem uguni iekurt, atskan nometnotāju sveicieni vieslem: „Sveicam, sveicam mīļos viesus mūsu skolas nometnē!" Saučiens skan braši un tam tūdaļ raibā virknē seko gan nopietni, gan humora pilni priekšnesumi, kuŗus noslēdz kopēja dziesma „Daugav's abas malas, mūžam nesadalas".

Daži no vecākiem nometnē pavada arī svētdienu, noklausās kand. theol. V. Vārsberga dievvārdos, vēlāk aizvizina bērnus uz tuvējo Pell ezeru peldēties. Tikai vēlā pēcpusdienā viena pēc otras baltos nometnes vārtus atstāj ciemiņu automašīnas. Bet vecāku sirdis ir mierīgas — bērni ir labā vietā un labās rokās. K. Ķezbers.

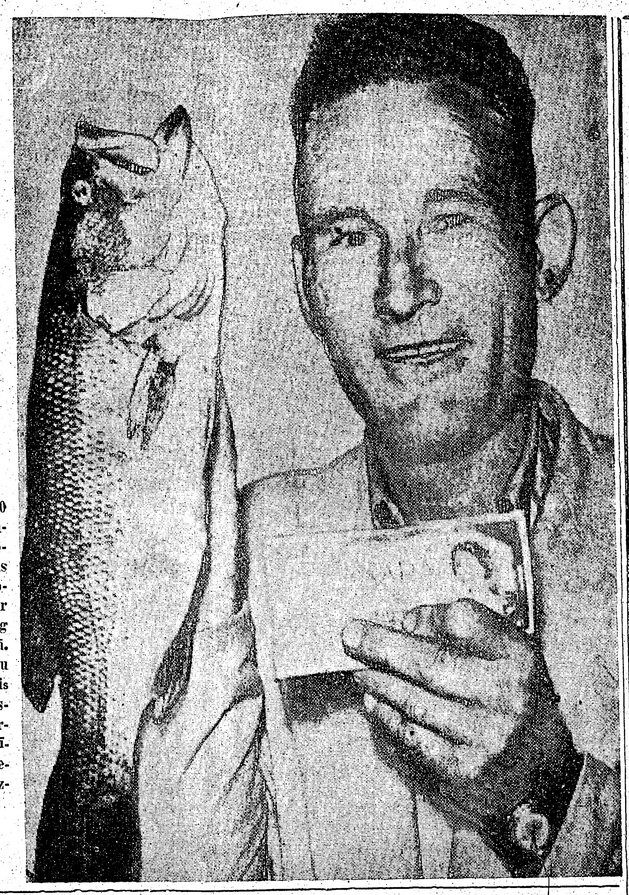

LATVIETIS IEGUVIS PIRMO GODALGU

Tuvu pie 2000 personu 6. augustā piedalījās Toronto lielā dienas laikr. Star rīkotajā Grenadier Pond Fishing Derby sacensībā. 100 dol. godalgu ieguva latvietis Jānis Penēgs, ēsmai lietojot tārpus. Šinī sacensībā 7 makšķerniekiem godalgās izmaksāts $520.

ATVAĻINĀJUMĀ BIEŽI PIETRŪKST LASĀMVIELAS.

DV GRĀMATNĪCA,

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

JUMS PIEDĀVĀ SEK.

GRĀMATAS UN PERIODISKOS IZDEVUMUS:

IVANDE KAIJA
IEDZIMTAIS GRĒKS
Romāns, cena $3.25

TOMASA HARDIJA
SKAIDRA SIEVIETE
Cena $3.80

AIDAS NIEDRAS
PIEKTAIS BAUSLIS
Romāns $2.80

ZENTAS MAURIŅAS
LATVIEŠU ESEJAS
Cena $3.60

J. JANSEVSKA
MEŽVIDUS LAUDIS
Romāns, 2 daļās, cena $6.50

Z. LAZDA
SAULES KOKS
Dzejoļi, cena $3.80

REMARKA
TRIUMFA ARKA
Cena $4.20

ANNEMARIJAS SELINKO
DESIRĒ
Romāns, cena $5.20

ADOLFA ERSA
KRUSTS CEĻMALĀ
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. VIRLAIDA
KAPI BEZ KRUSTIEM
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. JOHANSONA
LEOPARDA ĀDA
Esejas, cena $2.80

AUNI NUOLIVARA
GAŅE, KALPONE UN SAIMNIECE
Godalgots somu romānu sacensībā ar pirmo godalgu
Romāns, cena $3.80

FRANSUA BUNGSTONA
SARKANĀ ODZE
Stāsts par pagānu laikiem, cena $4

AIDAS NIEDRAS
PILSĒTA PIE DAUGAVAS
Romāns, cena $3.60

K. ZARIŅA
DZĪVĪBA UN TRĪS NĀVES
Romāns, cena $2.60

ROB. RAIDA
KAD KRIEVI NĀK
Romāns, cena $5.00

J. TORVALDA
TRIECIENS UZ BERLĪNI
Romāns, cena $3.50

RITAS LIEPAS
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50

JAZEPA VĪTOLA
200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Cena $11.00

J. KLIDZEJA
DŽENITORS
Romāns, cena $4.00

A. G. KRONINA
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA
Romāns, cena $3.80

ANSLAVA EGLĪŠA
ES NEBIJU VARONIS
Romāns, cena $4.50

A. JOHANSONA sakārtojumā
DZĪVĀ DZEJA
Cena $5.00

V. MOLBERGA
JAUNAJĀ ZEMĒ
Romāns, cena $3.80

K. IEVIŅA
PIE TEIKSMOTĀ EZERA
Romāns, cena $4.00

Kanadā ārstu ienākumi ir visaugstākie

Medicīniskās profesijas locekļiem Kanadā ir lielākais caurmērā ienākums; tiem seko inženieŗi un arhitekti, advokāti, grāmatveži un zobārsti.

Pēc federālās valdības ievāktiem datiem, kas pamatojas uz ienākumnodokļa deklarāciju ziņām, ārsti caurmērā izpelna $11.300 gadā, arhitekti un inženieŗi, $10.000, advokāti — $10.000 un grāmatveži — $8.100. Zobārsti — caurmērā 7.500 dol.

„Ieguldītāji," kas aptver lielu dažādību operāciju, ir nākošajā vietā, un tiem seko osteopāti un homeopāti, veikalnieki — īpašnieki, pārdevēji, mežu izstrādātāji, „citi profesionāļi," mazās skatuves darbinieki, lauksaimnieki, zvejnieki un ierēdņi. Slimo kopējas, diemžēl, ieņem vienu no pēdējām vietām atalgojuma ziņā, ar ko arī izskaidrojams, kāpēc tik grūti ir piedabūt jaunas sievietes, lai tās uzņemtos šo profesiju.

Ir visai pārsteidzoši, ka municipālitātes ir augstāko algu maksātājas, privātos uzņēmējus atbīdāmas otrā vietā; tiem tad seko izglītības institūti, provinču valdības iestādes un federālās valdības iestādes.

ATLAS FOOD

Pašapkalpošanās pārtikas preču veikals

PIEDĀVĀ:

Importētus konservus, sierus, sīkdumus un cepumus

Eiropas gaumē izstrādātus gaļas un desu ražojumus, maizes, kūkas un tortes.

Vienmēr svaigi piena produkti, augļi un saknes.

Pārbaudiet mūsu preču augstvērtīgo kvalitāti un to zemās cenas. Jetauplet laiku, pasūtinot pa tālruni

LE 2-4028

Ātra un brīva piegāde

1533 Queen St. W., Toronto

BĒRZIŅŠ un STEINHARDS

ĪDENA POPULĀRITĀTE PIEAUG

Anglijas valdības apņemšanās nepiekāpties Ēģiptes priekšā Suecas kanāļa jautājumā, pacēl ministru prezidenta Īdena popularitāti līdz vēl nebijušiem augstumiem

Londonā. Sakarā ar Anglijas valdības enerģisko rīcību Suecas krizes jautājumā, ministru prezidenta Īdena popularitāte Anglijā strauji pieaug.

Pirms apmēram sešiem mēnešiem Īdena akcijas anglijas politikā bija noslīdējušas tik zemu, ka gandrīz visu partiju laikraksti, pašus konservātīvos ieskaitot, pakļusām sāka domāt, ka Batleram vai Mekmillenam tagad nu vajadzētu stāties sēra Antonija vietā, jo viņa pārāk piekāpīgā un maigā politika angliem nav pieņemama.

Bet ar Suecas kanāla nacionālizēšanu iztaisnojās Īdena mugurkauls un līdz ar to atgriezās viņa popularitāte ne tikai anglu pólitiskajās aprindās, bet arī visā anglu tautā. Valdības apņemšanās neatstāt Suecas kanāli vienas valsts (Ēģiptes) pārziņā, saņem arī opozicijā esošās strādnieku partijas atbalstu. Arī armijas, aviācijas un kara flotes koncentrēšana iespējamas militāras akcijas vajadzībām, Anglijā uzņemta kā pati par sevi saprotama lieta bez rūgšanas.

APKĀRT ZEMES LODEI

Kādā Londonas antikvāriātā vairāksolīšanā pārdod Napoleona zobu. Saskaņ ar ierakstu katalogā, zobs līdz šim atradies Napoleona armijas ārsta pēcnācēju privātīpašumā, kas to rāvis 1811. gadā. Francijas valsts archīvs Parīzē zobu grib iegūt sev.

Japānā nesen beidzies dzirnavu strādnieču streiks, kurā piedalījušās 13.000 japānietes. Streiks ilādzis vairāk kā 3 mēnešus un beidzies ar strādnieču uzvaru. Tās tagad drīkstēs precēties ar pašu izraudzītiem vīriem, neatkarīgi no dzirnavu pārvaldnieka uzskatiem, varēs saņemt vēstules, ko dzirnavu pārvaldnieks nedrīkstēs iepriekš atvērt un drīkstēs lietot skaistumkopšanas līdzekļus. Līdz šim tas bija noliegts.

Kvēbekas pilsētā notiesāja kādu auto vadītāju par to, ka tas dzērumā vadījis auto. Notiesātais spriedumu pārsūdzējis, par vainu mīkstinātāju apstākli uzdodams: „Biju tā piedzēries, ka nemaz neapzinājos, ka sēdu pie stūres..."

Pārejot dzīvot no Helmstetes uz Kenigsluteru, kāds tēvs aizmirsis policijā pierakstīt savu trīs nedēļas veco zīdaini. Drīzi pēc tam zīdainis saņēmis policijas paziņojumu nekavējoties reģistrēties; pretējā gadījumā viņu sodīšot ar 6 nedēļām arestā.

Pagājušos Ziemsvētkos Kopenhāgenas nodokļu inspekcijā plenācis Ziemsvētku papīros skaisti iesaiņots vīstoklis. Ierēdņi, kas saiņiti saņēma — acīmredzot tumšas sirdsapziņas mocīti — domāja, ka tajā novietota elles mašīna. Izsaucu armijas speciālistus, kas saiņiti aizveda, ievērojot vislielāko piesardzību un izsludinot trauksmi ielās, pa kurām iedomātā elles mašīna bija jāved.

Atverot saiņiti, tanī atrada egles skujiņu, sveci un ūdens glāzi. Dāvanu sūtīja kāda kopenhāgeniete, kam nelīgi pirms Ziemsvētkiem, iesniedzot nodokļu deklarāciju, bija uznācis reibonis. Kad kāds no ierēdņiem bija grībējis viņai pasniegt glāzi ūdens, izrādījās, ka visā nodokļu inspekcijas namā nav neviena glāzes.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,

31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia

Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

LATVIEŠU VEIKALS

THE SPRIN

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

SVAIGA GAĻA
AUGĻI — SAKNES
EIROPAS KONSERVI
SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

Kontinentālās līgas meistarsacīkstes spēle

SESTDIEN, 11. AUGUSTĀ, PLKST. 7

AUSTRIJA - DV

Millen stadionā, Toronto